

Gunni Helga
gleður börnin

Farþeginn
með gítarinn

MUNA
dagar!
nettó

Menning > 22

Lífið > 26

FRÉTTABLAÐIÐ

112. TÖLUBLAÐ 22. ÁRGANGUR

frettabladid.is

FIMMTUDAGUR 9. JÚNÍ 2022

„Það skiptir í mínum huga mjög miklu máli að líkt þenkjandi ríki sem sömuleiðis hafa sameiginlega hagsmuna að gæta vinni náð og þétt saman,“ segir Þórdís Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir utanríkisráðherra sem stýrði fundi varnarmálaráðherra ríkjanna tólf sem mynda Norðurljópin svokallaða eftir fund þeirra sem fór fram í Reykjavík að þessu sinni. SJÁ SIÐU 2

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Húsaleiga hækkað um 104 prósent á tíu árum

Formaður Samtaka leigjenda segir leigjendur í Reykjavík búa við eina verstu stöðu sem fyrirfinnst í Evrópu. Framboðsskortur, sem og skortur á regluverki og leigubaki fyrir leigumarkað, geri leigusölum mögulegt að nýta sér leigjendur til þess að skapa auð.

erlamaria@frettabladid.is

LEIGUMARKAÐUR Guðmundur Hrafn Arngrímsson, formaður Samtaka leigjenda, sem safnað hefur gögnum á síðustu mánuðum um leigumarkað segir að í ljós hafi komið óeðlileg fylgni milli hækkunar fasteignaverðs og leiguverðs hér miðað við það sem gerist í Evrópu, sé litið á þróun leiguverðs síðustu tíu ár.

Guðmundur kveðst hafa skoðað allar hreyfingar á íslenskum leigu-

markaði síðustu tíu árin, samfylgni milli leiguverðs og hækkandi fasteignaverðs, og borið þær saman við tölur frá Eurostat, tölfræðistofnun ESB, sem sýna þróun á fasteignaverði og leiguverði í Evrópu.

„Húsaleiga hækkaði til dæmis um 104 prósent á Íslandi á árabílinu 2011 til 2021, á meðan húsaleiga á meginlandi Evrópu hækkaði um einungis 15 prósent,“ segir Guðmundur. Hvergi í Evrópu sé hækkandi fasteignaverði hellt með álíka krafti út í leiguverð eins og hér. „Það gefur okkur tilefni til að áætla að hér hafi í rauninni verið mjög ósanngjörn og óréttlát verðmyndun á leigumarkaði. Leigjendur í Reykjavík búa í raun við eina verstu stöðu sem fyrirfinnst í Evrópu,“ segir Guðmundur.

Því sé engin innistæða fyrir orðræðu hjá Samtökum atvinnulífsins, um fyrirjáanlegar hækkningar á húsa-

leigu samhliða herra fasteignaverði.

„Það er deginum ljósara að það er hvorki réttlætning né innistæða fyrir því að núverandi fasteignaverð verði viðmið fyrir þessum hækkunum. Húsaleiga hefur hækkað óeðlilega mikið á Íslandi, fram að þeim tíma sem áhrif Covid-19 hafði á framboð húsnæðis á almennum leigumarkaði, sem sló tímabundið á verðþróunina,“ segir Guðmundur.

Því telur Guðmundur fullt tilefni til leiðréttingar á leiguverði. „Það kemur til með því að haldið verði aftur af öllum hækkunum og sett verði umgjörð um verðmyndun á leigumarkaði með ákveðnu leigubaki.“ Verkalýðshreyfinguna hafi kallað eftir slíku leigubaki í sjö mánuði án þess að fá undirtektir.

„Í lífsskjarasamningnum 2019 knúði verkalýðshreyfingin fram loforð frá stjórnvöldum og viðsej-

Ástandið á leigumarkaði er heimatilbúið og á ábyrgð stjórnvalda.

Guðmundur Hrafn Arngrímsson, formaður Samtaka leigjenda

endum sínum um verðstýringu á leigumarkaði. Þáverandi félagsmálaráðherra, Ásmundur Einar Daðason, lagði fram frumvarp í febrúar 2020 um leigubremsu. Það frumvarp var hins vegar afturkallað,“ segir Guðmundur.

Í samningi milli stéttarfélaganna og ríkisins hafi þetta loforð verið fellt út. „Það er búið að setja frumvarpið aftur inn en sleppa verðstýringunni,“ segir Guðmundur sem kallar eftir því að stjórnvöld standi við gefin loforð og að ákvæði húsaleigulaga um sanngjarna og réttláta leigu sé virt.

„Ástandið á leigumarkaði er heimatilbúið og á ábyrgð stjórnvalda. Það er því þeirra að tryggja að þeir sem búa við það ástand að vera fastir á leigumarkaði og bitast um sífellt færri fasteignir séu varðir fyrir sjálfdæmi og sjálfstöku leigusálanna.“ ■

ÞAÐ MÁ
LEIKA SÉR
AÐ MATNUM!

KRÓNAN

Gefið róandi fyrir flutning úr landi

kristinnhaukur@frettabladid.is

ÚTLENDINGAMÁL Tilvik hafa komið upp við brottflutning erlendra ríkisborgara þar sem gefa hefur þurft róandi lyf.

Þetta kemur fram í svari Jóns Gunnarssonar dómsmálaráðherra við fyrirspurn Andrésar Inga Jónssonar, þingmanns Pírata.

Samkvæmt svari ráðherra hefur þetta verið gert í þeim tilgangi að viðkomandi einstaklingur skaði hvorki sjálfan sig né aðra. Er það þá heilbrigðisstarfsfólk sem tekur ákvörðun um lyfjagjöfina og framkvæmir hana.

Jón Gunnarsson, dómsmálaráðherra

Í svarinu frá dómsmálaráðherra kemur einnig fram að erlendum ríkisborgurum hafi ekki verið gefin lyf gegn vilja sínum í þeim tilgangi að auðvelda brottvísunina, það er að segja til að gera viðkomandi meðfærilegan í flutningnum.

Þá segir í svarinu að þegar róandi lyf hafi verið gefin sé framkvæmdinni frestað þar til lækni meti það svo að óhætt sé að flytja viðkomandi. ■

Útgerð í Smáranum

Íslenska sjávarútvegssýningin hófst í Smáranum og heldur áfram í dag og á morgun. Meðal nýjunga á sýningunni að þessu sinni má nefna sérstakan þjóðarskála frá Spáni. Að venju eru margs konar græjur kynntar. „Íslendingar horfa til framtíðar til að tryggja til langs tíma sjálfbærni þessarar stórkostlegu atvinnugreinar sem þið hlúið að betur en flestir aðrir,“ sagði Marianne Rasmussen-Coulling, framkvæmdastjóri sýningarinnar, í ávarpi. **FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI**

Ráðherrar svöruðu spurningum fjölmiðla eftir fund sinn. **FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR**

Ræddu hagsmuni ríkja Norðurljópsins

ragnarjon@frettabladid.is

VARNARMÁL Tveggja daga fundi Norðurljópsins lauk í gær. Þóráð Kolbrún Reykfjörð Gylfadóttir utanríkisráðherra var gestgjafi og stýrði fundum.

„Það skiptir í mínum huga mjög miklu máli að líkt þenkjandi ríki sem sömuleiðis hafa sameiginlega hagsmuna að gæta vinni náð og þétt saman,“ segir Þóráð. „Þetta er tækifæri fyrir Ísland til að leggja sitt

af mörkum og opnar dyr inn í utanríkisþjónustur þessara ríkja að vera í þessari formennsku.“

Umræðuefnin segir ráðherra að mestu hafa tekið mið af innrás Rússa í Úkraínu og þá gjörbreyttu stöðu sem nú blasi við. Á fundinum gerðu Ísland og Danmörk samkomulag um aukid samstarf í öryggis- og varnarmálum. „Þetta er í raun engin eðlisbreyting frá því sem nú er. Markmiðið er að lýsa yfir frekari vilja til að þróa samstarfið,“ segir Þóráð. ■

Endurfundur eftir sextíu ár í þætti um vöggustofumálið

Vöggustofumálið svokallaða hefur vakið mikla athygli. Krafist hefur verið rannsóknar á því hve illa andlegum þörfum barnanna sem þar voru vistuð var sinnt. Talið er að mörg þeirra hafi hlotið skaða af. Hringbraut sýnir tvo þætti um málið, í kvöld og á fimmtudag eftir viku.

gar@frettabladid.is

SAMFÉLAG „Þegar ég fór að grúska nánar í Vöggustofumálinu fann ég ýmislegt áhugavert efni um hvað fór fram þarna innandyrna sem varð til þess að mig langaði að fjalla meira um málið,“ segir Elín Hirst, fréttamaður á Fréttablaðinu og Hringbraut.

Elín hefur gert tvo hálf tímalanga þætti um málið ásamt Péttri Fjeldsted Einarssyni kvikmyndagerðarmanni þar sem fram kemur nýtt efni í bland við það sem Elín hefur áður fjallað um á Fréttavaktinni á Hringbraut.

„Við höfðum meðal annars upp á konu, Fríðu Einarsdóttur ljósmóður, sem hafði unnið á vöggustofunni sumarlangt í kringum 1960 þegar hún var 17 ára gömul. Það tók mjög á hana að starfa við þær ströngu reglur sem giltu um umgengni við börnin, það mátti lítið snerta þau og þau voru höfð í rúmunum nær allan sólarhringinn að sögn Fríðu. Það endaði með því að hún gafst upp og gekk út,“ segir Elín.

Að sögn Elínar var eini punkturinn fyrir Fríðu sá að hún tók ástföstri við lítinn dreng sem var vistuð á vöggustofunni. „Við ætlum að sýna þegar þau hittast aftur rúnum 60 árum síðar,“ segir Elín.

Á undanförunum mánuðum hefur Elín fjallað mikið um Vöggustofumálið á Fréttavaktinni á Hringbraut. Nú ætlar hún að halda áfram

Árni H. Kristjánsson sagnfræðingur og Fríða Einarsdóttir ljósmóðir hittast aftur eftir 60 ár við gerð Vöggustofuþáttanna á Hringbraut. Hún var fóstura og hann var vistaður á vöggustofunni sem ungt barn. **FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK**

Það endaði með því að hún gafst upp og gekk út.

Elín Hirst, fréttamaður

þessari umfjöllun. „Við förum ítarlega yfir svokallað Vöggustofumál í tveimur 30 mínútna þáttum og sýnum nýtt efni sem við höfum komist á snodir um, eins og áður segir, í bland við það að sem við höfum áður fjallað um,“ segir hún.

Í þáttunum er meðal annars rætt við Viðar Eggertsson leikstjóra, Árna Kristjánsson sagnfræðing, Fríðu Einarsdóttur ljósmóður, Sænni Kjartansdóttur sálgreini, Þorbjörgu Guðrúnu Sigurðardóttur, fóstura og fyrrverandi forstöðukonu Vöggustofunnar frá 1972-1975.

Vöggustofuþættirnir verða sýndir á Hringbraut í opinni dagskrá fimmtudagskvöldið 9. júní, sem er í kvöld, og framhaldið viku síðar, fimmtudagskvöldið 16. júní á sama tíma. ■

Mikið úrval af HVÍLDARSTÓLUM með og án rafmagns lyftibúnaði

Komið og skoðið úrvalið

NYFORM

HÚSGAGNAVERSLUN

Strandgötu 24 | 220 Hafnarfjörður | Sími 565 4100 | nyform.is

**Troðfull verslun
af merkjavöru
frá eftirtöldum
verslunum**

fierra
GARÐURINN

-klæðir þig vel

KRINGLAN / SMÁRALIND

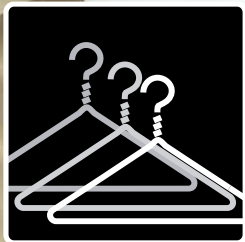
BOSS
HUGO BOSS

BOSS - KONUR MENN KRINGLUNNI 533 4242

Mathilda
Kringlunni

COLLECTIONS

Geirsgata 4 - 5194490 - við Hafnartorg

Herra
lagerinn
outlet
líka fyrir konur

HANZ
KRINGLUNNI

Kvenvara 60% afsláttur

Herravara 30-50% afsláttur

Herralagerinn Suðurlandsbraut 54 bláu húsin (við faxafen) Ópið virka daga frá kl. 11 til 18 laugardaga frá kl. 11 til 17 sunnudaga frá 13 til 17 Sími 568 9512

Pórdís Lóa telur að endurskoða þurfi skipun í ráð og nefndir.

Vilja jöfn hlutföll kynja í ráðunum

ragnarjon@frettabladid.is

STJÓRN MÁL „Mér finnst það ekki gott,“ segir Pórdís Lóa Þórhallsdóttir um þá staðreynd að einungis karlar skipa menningar-, íþrótt- og tómsundaráð.

„Ég geri fastlega ráð fyrir því að við munum ræða að laga þetta,“ segir Pórdís. „Við þurfum að skoða að það eru einungis karlar í menningar-, íþrótt- og tómsundaráði en líka að það eru bara konur í velferðarráði.“ Aðspurð um ástæður þess að svona skipast í ráðin segir Pórdís það af því að meirihlutaviðræður tóku langan tíma. „Vanalega væri þetta gert með meiri fyrirvara.“ ■

Beitt ofbeldi á vistheimilum

gar@frettabladid.is

FÉLAGSMÁL „Sterkar vísbendingar eru um að fatlað fólk hafi sætt illri meðferð á stofnunum og mikilvægt að slíkt sé dregið fram í dagsljósið,“ segir í skýrslu starfshóps um undirbúning rannsóknar á aðbúnaði og meðferð fullorðins fólks með þroskahömlun og fólks með geðrænan vanda.

Skýrslu nefndarinnar, sem gerð var fyrir forsætisráðuneytið, var skilað til Alþingis í gær. „Þrátt fyrir að rannsókn sé ætlað að leggja sérstaka áherslu á nýliðin ár þá telur nefndin mikilvægt að skoðaður verði aðbúnaður og meðferð fatlaðs fólks aftur í tímann. Sterkar vísbendingar eru um að sá hópur hafi sætt illri meðferð á stofnunum á árum áður og mikilvægt er að slíkt sé dregið fram í dagsljósið,“ segir í skýrslunni.

„Er mikilvægt að væntanleg rannsókn nái til allra stofnana og heimila þar sem fullorðið fatlað fólk með þroskahömlun og fólk með geðrænan vanda dvaldi að tilstuðlan hins opinbera,“ segir nefndin sem vill horfa allt aftur til ársins á 1970.

„Tilgangur slíkrar afturvirkar könnunar hljóti að vera að þau sem sættu illri meðferð fái viðurkenningu á því og fái viðeigandi aðstoð til að vinna úr erfiðri reynslu“ ■

Fólk innbyrðir eitt greiðslukort á viku

ser@frettabladid.is

UMHVERFISMÁL Rannsóknir sýna að fólk innbyrðir fimm grömm af plasti á viku, eða sem nemur stærðinni á einu greiðslukorti.

„Þessar tölur byggja á áætlun og eru miðaðar við það magn af plasti sem vitað er að svífur um í loftinu,“ segir Sophie Jensen, sérfræðingur í efnagreiningum hjá Mátis.

Hún var viðmælandi blaðsins á forsiðu þess í gær, þar sem sagt var

frá nýrri rannsókn sem gefur vísbendingar um hversu hratt eiturfni úr plasti berast í lífríki hafnsins og leika það hart, meðal annars með þeim hætti að fiskar verða einkynja.

En mengunarvaldurinn, mannfólkið sjálft, sem sturtar sem nemur einum vörubilsfarmi af plasti í hafið á sekúndu, fer heldur ekki varhluta af allri þessari plastmengun.

„Endurteknar mælingar sýna,“ segir Sophie „að plastið og eiturfni þess finna sér allar smugur. Það

Þessar litlu agnir hafa nú líka fundist í legvatni og fylgjunni.

Sophie Jensen, sérfræðingur í efnagreiningum hjá Mátis

finnst í ísnum á Grænlandi og dýpstu álum úthafanna,“ bætir hún við.

Um svokallaðar nanóagnir er að ræða, sem eru svo litlar að engin leið er að sjá þær berum augum. „Ef þú ert í flispeysu þá ertu að anda þeim að þér endalaust,“ segir Sophie.

Hún segir þessar agnir svo litlar að þær komist yfir frumuhimnuna og þaðan inn í blóð manna. „Og það segir sína sögu að þessar litlu agnir hafa nú líka fundist í legvatni og fylgjunni,“ segir Sophie Jensen. ■

Verðhækkningar séu vegna fákeppni

Vörurkarfan hefur hækkað um á bilinu 5-17 prósent á rúmlega sjö mánaða tímabili, samkvæmt niðurstöðu verðkönnunar ASÍ sem gerð var á dögunum. Könnunin náði til átta matvöruverslana og hækkaði verð í þeim öllum.

olafur@frettabladid.is

NEYTENDUR Mest varð hækkingin hjá Heimkaupum, 16,6 prósent, en minnst í Krónunni, 5,1 prósent. Verðbreytingar eru í takti við breytingar á vísitölu neysluverðs, sem sýnir hækkingu á mat og drykkjarvörum upp á 6,2 prósent.

Karfan hækkar næst mest hjá Iceland, 12,4 prósent, og næst minnsta hækkingin var hjá Bónus, 5,7 prósent.

Í Heimkaupum hækkuðu drykkjarvörur mest, eða um 33,8 prósent, en kjötvara minnst, 6,7 prósent. Í Iceland voru það mjólkurvörur sem hækkuðu mest, eða um 24,1 prósent, sem var mesta hækking þess vöruflokks í könnuninni.

Ef verslanir með meira vöruúrval eru skoðaðar kemur í ljós að Hagkaup hækkar um 6,5 prósent, Kjörbúðin um 7,5 prósent og Krambúðin um 8,9 prósent.

Aflágvöruverðsverslunum hækkaði vörurkarfan mest í Nettó, 8,7 prósent. Þar hækkuðu kjötvörur, mjólkurvörur, ostur og egg um 11 prósent. Minnst hækking varð í Nettó á drykkjarvöru, 1,6 prósent.

Athygli vekur að almennt urðu mestar hækkingar í flokki mjólkurvara, osta og eggja, eða á bilinu 8-25 prósent. Meðaltalshækkingin í flokknum varð 14,2 prósent og miklar hækkingar urðu í öllum verslunum.

Raunar blasir við að íslensk ferskvara hækkar mest, meira en innflutt ferskvara og meira en unnin matvæli, bæði innlend og innflutt.

Á Íslandi á enginn að liða skort

Smávöruverslun, að undanskildum vélknúnum ökutækjum 2019-2020

Hagnaður fyrir fjármagnsliði (EBIT)	45,5%
Hagnaður skv. ársreikningi	15,6%
Launakostnaður	0,1%
Annar rekstrarkostnaður	-1,8%
Heildartekjur	9,4%
Eigið fé	6,2%

Drífa Snædal er forseti ASÍ. Verðkönnunir samtakanna sýna mikla hækkingu innkaupakörfunnar. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Aðrir reyni ekki að rjúfa það gólf heldur birtist samkeppnin í öðru en verði, til dæmis herra þjónustustigi, markaðssetningu og auglýsingumde

Auður Alva Ólafsdóttir, sérfræðingur í umhverfis- og neytendamálum og verkefnisstjóri verðlagseftirlits ASÍ, skrifaði grein í Vísbandinu 27. maí síðastliðinn, og fjallar um faraldur, fákeppni og verðhækkningar á matvöru.

Hún bendir á að frá því að heimsfaraldurinn hófst fyrir rúmum tveimur árum hefur verð á matvöru hækkað um 13,3 prósent. Þetta er mesta hækking á mat- og drykkjarvöru frá því í hrúninu. Til samanburðar bendir hún á að á tíu

ára tímabili, frá apríl 2012 til apríl 2022, hækkuðu þessar vörur um 32,1 prósent.

Auður Alva heldur því fram að lítil verðsamkeppni sé á íslenskum matvöru markaði. Ástæðan sé fákeppni á markaðnum. Hún segir fákeppnina hafa í för með sér að eitt fyrirtæki taki að sér að setja verðgölf. Aðrir reyni ekki að rjúfa það gólf heldur birtist samkeppnin í öðru en verði, til dæmis herra þjónustustigi, markaðssetningu og auglýsingum. ■

100% RAFMÖGNUM ÍTÖLSK HÖNNUN

Með 3+1 hurðum og allt að 433 km drægni

Hvað nærðu að gera á fimm mínútum? Það tekur Fiat 500e aðeins fimm mínútur í hraðhleðslu að ná 50km akstursdrægni. Fiat 500e sameinar gæði og tímalausa ítalska hönnun sem hentar vel fyrir þá sem þurfa að komast örugglega á milli staða innanbæjar.

FIAT 500e

FIAT.IS

ISBAND

ÞVERHOLT 6 • 270 MOSFELLSBÆR • S. 590 2300
OPIÐ VIRKA DAGA 10-17 • LOKAÐ Á LAUGARDÖGUM Í SUMAR

Margverðlaunaðar þýskar innréttingar

Verið velkomin í sýningarsalinn að Suðurlandsbraut 26

INNlifun

Suðurlandsbraut 26 Sími 587 2700

Opið 11-18 virka daga

innlifun.is

Svansvottuðum íbúðum hér fjölgar

ser@frettabladid.is

UMHVERFISMÁL Fjöldi Svansvottuðra íbúða í byggingu hefur þröfaldað á Íslandi á síðustu tveimur árum, en nú eru 90 slíkar íbúðir í byggingu, samanborið við 36 árið 2020.

Þróunin hér á landi er hraðari en á hinum Norðurlöndunum, þar sem tvöfalt fleiri vottaðar byggingar eru nú í smíðum miðað við fyrir tveimur árum.

„Þessi aukning og áframhaldandi áhugi er mjög jákvæður,“ segir Elva Rakel Jónsdóttir, framkvæmdastjóri Svansins, á vef Umhverfisstofnunar. Mörg stór verkefni séu

Elva Rakel Jónsdóttir, framkvæmdastjóri Svansins

í sigtinu og margir stórir verktakar hafi sýnt vottunarferlinu áhuga.

Svansvottuð húsasmíði er ákveðinn gæðastimpill þar sem tryggt hefur verið að byggingarefni innihaldi sem minnst eitrefni, ásamt því að rakavarnir og fleira er tryggt. ■

Gagnlegir fundir með namibísku rannsakendunum segir saksóknari

thorgrimur@frettabladid.is

SAMHERJAMÁLIÐ Utanríkisráðherra, ríkissaksóknari og varaframkvæmdastjóri spillingarnefndar Namibíu, funduðu með íslenskum ráðherrum í tengslum við Samherjamálið í gær og fyrradag.

Málið, sem hefur verið í gerjun frá árinu 2019, snýst um mútugreiðslur til namibískra ráðherra sem tryggðu Samherja aðgang að fiskveiðikvóta á namibískum miðum. Þær Netumbo Nandi-Ndaitwah, Martha Imalwa og Erna van der Merwe funduðu meðal annars með forsætisráðherra, utanríkisráðherra og aðstoðarmanni dómsmálaráðherra Íslands.

Íslandsför namibíska ráðherrans og rannsakendanna kemur í kjölfar fundar íslenskra og namibískra rannsakenda í höfuðstöðvum Euro-pol í Haag í síðustu viku, þar sem rætt var um Samherjamálið.

„Við getum bara staðfest að fundirnir fóru fram,“ sagði Ólafur Þór Hauksson héraðssaksóknari um þann fund. „Þeir voru gagnlegir. Embættin höfðu gagn að því að kanna hvernig mál stóðu hvert hjá hinu.“

Ólafur sagðist að öðru leyti ekki geta gefið upp efni fundarins, aðeins að hann hefði verið með saksóknurum og rannsakendum sem væru að vinna að málinu í Namibíu.

Ákærur í málinu hafa þegar verið gefnar út í Namibíu en ekki á Íslandi. Ólafur sagðist ekki geta tilgreint hvort namibískir saksóknarar hefðu einhver gögn sem upp á skorti héraðs.

„Við erum náttúrlega með rannsókn annars vegar á Íslandi og hins

Embættin höfðu gagn af því að kanna hvernig mál stóðu hvert hjá hinu.

Ólafur Þór Hauksson, héraðssaksóknari

vegar í Namibíu. Þetta mætist á ákveðnum sviðum.“

Í tilkynningu í tengslum við heimsókn namibíska ráðherrans gaf Íslandsdeild Transparency International ásamt stofnuninni Institute for Public Policy Research út yfirlýsingu, þar sem hvatt var til þess að Íslendingar sem ættu hlut að málinu yrðu dregnir til ábyrgðar.

Biðlað var til Yvonne Dausab, dómsmálaráðherra Namibíu, að gefa út formlega beiðni um framsal Íslendinganna þriggja sem lýst hefur verið eftir í málinu. Íslensk lög heimila hins vegar ekki framsal íslenskra ríkisborgara úr landi. ■

Þórir Gunnarsson er ekki með stúdentspróf en telur sig hafa reynslu sem þurfi til námsins. Hann hefur starfað sem listamaður í áraðir.

FRÉTTABLAÐIÐ/
ANTON BRINK

Segir Listaháskólann hafna sér vegna fötlunar sinnar

Þórir Gunnarsson myndlistarmaður hefur tvisvar sótt um í Listaháskólann en fær ekki inngöngu. Hann er fatlaður og telur það ástæðu þess að hann fái ekki inni. Þórir ætlar að sækja um aftur og hvetur fleiri fatlaða til hins sama.

birnadrofn@frettabladid.is

SAMFÉLAG Þórir Gunnarsson myndlistarmaður hefur í tvígang sótt um í myndlist við Listaháskóla Íslands en í hvorugt skiptið fengið inngöngu. Þórir er fatlaður og segist telja það ástæðu þess að hann fái ekki að nema við skólann.

„Ég sótti um í fyrra og fékk viðtal en komst ekki inn, núna fékk ég ekki einu sinni viðtal,“ segir Þórir. Hann hefur áður bent á fá tækifæri fatlaðs fólks til framhaldsmenntunar og segir að eftir framhaldsskóla sé fátt í boði.

Samkvæmt íslenskum lögum á fatlað fólk rétt til náms með videigandi stuðningi og í Háskóla Íslands er í boði starfstengt diplómanám fyrir fólk með þroskahömlun. Þórir hefur bent á að valkostirnir til framhaldsnáms séu ekki fullnægjandi, til að mynda sé ekki í boði að fara í almennt háskólanám, iðnnám eða listnám.

Sama hvort það verði gerð sérstök námsbraut fyrir okkur eða eitthvað annað þá þarf að gera eitthvað til að við fáum tækifæri.

Þórir Gunnarsson, myndlistarmaður

Þórir hefur starfað sem listamaður í áraðir og er þekktur undir listamannanafninu Listapúkinn. Hann hefur selt fjölda málverka og var á síðasta ári útnefndur bæjarlistamaður Mosfellsbæjar.

Inntökuskilyrði í myndlistarnám við Listaháskólann miða við að umsækjendur hafi lokið stúdentsprófi eða sambærilegu námi. Skólanum er þó heimilt að veita umsækjendum inngöngu búi hafi þeir þekkingu og reynslu sem teljist fullnægjandi undirbúningur.

Þórir er ekki með stúdentspróf en telur sig hafa bæði reynsluna og þekkinguna sem þurfi til námsins.

„Ég held að mér hafi verið neitað um inngöngu af því ég er fötlud

manneskja og það er ekki sanngjarn,“ segir Þórir og bætir við að hann hafi alltof oft orðið fyrir forðómum vegna fötlunar sinnar.

„Það liggur fyrir að ég átti ekki að fá að komast inn í Listaháskóla Íslands en ég mun ekki gefast upp og mun sækja aftur um árið 2023,“ segir Þórir.

Vinur Þóris, Kolbeinn Jón Magnússon, sem einnig er fatlaður, sótti líka um nám við Listaháskólann fyrir komandi haust og komst ekki inn. Þórir segir þá bæða ætla að sækja um að ári og hvetja fleiri fatlaða til að gera það líka.

„Ég mun hvetja fleiri og fleiri til að sækja um og við gefumst ekki upp, það þarf að breyta þessu. Sama hvort það verði gerð sérstök námsbraut fyrir okkur eða eitthvað annað þá þarf að gera eitthvað til að við fáum tækifæri,“ segir Þórir.

„Ég held að vandamálið sé það að skólinn treysti sér ekki til að taka á móti fötluðu fólki. Ég bjóst alveg við því að komast ekki inn en það er samt ósanngjarn og þótt ég sé ekki með stúdentspróf er ég þekktur listamaður og það þurfa ekki allir að læra eins,“ segir Þórir.

Ekki fékkst svar við skriflegri fyrirspurn Fréttablaðsins til Listaháskóla Íslands við vinnslu fréttarinnar. ■

Stím-málið tekið fyrir í Strassborg

adalheidur@frettabladid.is

DÓMSMÁL Mannréttindadómstóll Evrópu (MDE) hefur ákveðið að taka til efni meðferðar mál Þorvaldar Lúðvíks Sigurjónssonar, Lárusar Welding og Jóhannesar Sveinssonar, sem sakfelldir voru í Stím-málinu með dómi Landsréttar 2020.

Kærendurnir fengu allir fangelsisdóma, Lárus og Jóhannes fyrir umboðssvik en Þorvaldur fyrir hlutdeild í umboðssvikum. Landsréttur ákvað að skilorðsbinda þá alla með vísan til þess hve langan tíma málsmeðferðin tók.

Brotin sem um ræðir voru framin fyrir um einum og hálfum áratug. Í dómi kemur fram að rúm fjögur ár hafi liðið frá kæru til útgáfu ákæru. Síðan hafi það verið til meðferðar í dómkerfinu í rúm sex ár. Við það bættist að endurtaka þurfti málsmeðferðina í héraði vegna vanhæfis eins dómaramans og með því tafðist málið um tvö ár til viðbótar.

Kæru Jóhannesar, Lárusar og Þorvaldar til MDE lúta að meintum brotum á 6. gr. sáttmálans um réttláta málsmeðferð innan hæfilegs

Meðferð málsins stóð í meira en áratug. Hér ræða Lárus og Þorvaldur saman í héraðsdómi árið 2017.

FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

tíma fyrir óvilhøllum og óháðum dómstól.

Þeir kvarta allir undan því að gögnum, sem þeir töldu mikilvæg fyrir málsvörn sína, hafi verið haldið frá þeim. Lárus og Jóhannes kvarta einnig undan því að ekki hafi verið rétt stadið að setningu nýs dómara í héraði eftir að ljóst varð um fyrrnefnt vanhæfi eins héraðsdómara.

Í kæru Þorvaldar er sérstaklega kvartað undan því að sá langi tími sem málið tók hafi farið í bága við

rétt hans til að fá úrlausn sinna mála innan hæfilegs tíma. Eins og fyrr greinir voru brotin framin í kringum áramót 2007 og 2008. Var Þorvaldur handtekinn vegna þess árið 2010. Lokadómrur í Landsrétti var kveðinn upp áratug síðar eða í júní 2020.

Í tilkynningum um málin á vef dómstólsins, dagsettum 30. maí síðastliðinn, eru birtar spurningar tengdar kæruvefnunum sem íslenska ríkinu er gert að svara í greinargerð um hvert og eitt málanna. ■

ERT ÞÚ EIGANDI
www.homer.is?

Góðar fréttir! Við viljum versla við þig.
Sendu okkur línu á homer.heim@gmail.com
eða hafðu samband í síma 866-0994.

BIOThERM

UNNIÐ AÐ BETRI FRAMTÍÐ
FYRIR HÚÐ ÞÍNA OG HAFIÐ
[#LiveByBlueBeauty](#)

VELDU ÞINN KAUPAUKA

Þegar keyptar eru Biotherm vörur fyrir 9.500 kr. eða meira á meðan birgðir endast.

Handklæði
EÐA
Sundtaska
EÐA

Snyrtitaska sem inniheldur
Waterlover 40 ml, Lait Corporel body
lotion 20 ml, Cera Repair krem 5 ml
og Life Plankton Elixir serum 5 ml.

20% afsláttur
af öllum Biotherm vörum
9. - 15. júní

HAGKAUP

Vladímír Pútín Rússlandsforseti ásamt Alisher Úsmanov.

Létu Rússana útvarpa þjóðsöng Úkraínu

ragnarjon@frettabladid.is

RÚSSLAND Fréttáútsending Rússnesku útvarpsstöðvarinnar Kommersant FM var rofin um hádegisbilið í gær í þeim tilgangi að spila úkraínska þjóðsönginn. Talið er að úkraínskir tölvuprjótur séu á bak við verknadinn en útvarpsstöðin er eins sú stærsta í Rússlandi.

Stöðin er í eigu Alisher Úsmanov sem er þekktur rússneskur viðskiptajöfur og sagður njóta mikillar hylly hjá Vladímír Pútín Rússlandsforseta. Tölvuárásin er sú nýjasta af mörgum þar sem ráðist er inn í tölvukerfi rússneskra fjölmiðla til að birta áróður gegn stríðinu. ■

Sagðist vilja verða dómara að bana

gar@frettabladid.is

BANDARÍKIN Karlmaður í Bandaríkjunum var í gær ákærður fyrir morðtilraun gegn hæstaréttardómáranum Brett Kavanaugh.

Að sögn The Guardian kom fram í tilkynningu frá Hæstarétti að hinn 26 ára Nicholas Roske var handtekinn nærri heimili Kavanaugh vopnaður hnífi, skammbyssu, strekkiböndum og piparúða.

Mun Roske hafa sagt laganna vörðum að hann vildi bana ákveðnum hæstaréttardómara. Hann væri í uppnámi vegna leka úr Hæstarétti á drögum að nýju álit réttarins sem felur í sér að snúið verði hinum fræga tímamótadómi í málinu Roe gegn Wade, frá 1973, þar sem staðfestur var réttur kvenna til þungunarrofs. ■

Gareth Murphy er nú heimsmeistari í knæpuferðum

Setti heimsmet í knæpuferðum

ragnarjon@frettabladid.is

HEIMSMET Gareth Murphy frá Wales setti í gær heimsmet í barheimsóknum en hann heimsótti 56 mismunandi knæpur á 24 tímum.

Á hverjum bar þurfti Murphy að drekka að minnsta kosti einn drykk en ekki er gert ráð fyrir í reglum metsins að drykkurinn verði að vera áfengur en Murphy drakk að mestu leyti gosdrykki og ávaxtasafa.

Með þessu sló Murphy met Englandsins Matt Ellis sem sett var árið 2021. Aðspurður segist hann snemma hafa tapað tölu á því hversu oft hann gerði hlé á ferðum sínum til skreppa á salernið. ■

Enn lokað fyrir matvælaflutninga frá Odesa

thorgrimur@frettabladid.is

ÚKRAÍNA Úkraínunmenn neita að fjarlægja tundurdufl úr höfninni í Odesa til að hefja megi flutninga á hveiti á ný, af ötta við að Rússar nýti sér færið til að gera árás á borgina af hafi. Sergei Bratsjúk, héraðsstjóri Odesa, sagði á Telegram-síðu sinni að Rússa „[dreymdi] um að láta fallhlífaliða lenda yfir borginni.“

Innrás Rússa í Úkraínu hefur stefnt fæðuöryggi alls heimsins í hættu vegna truflana á ræktun og útflutningi hveitis. Samkvæmt skýrslu fjármálaráðuneytisins frá apríl eru 30% af útflutningi á hveiti á heimsvísu frá Rússlandi og Úkraínu.

Rússar sögðust í gær vera reiðubúnir til þess að tryggja öryggi úkraínskra flutningaskipa með kornvörur um Svartahaf í samstarfi

Sergei Lavrov og Mevlüt Çavuşoğlu, utanríkisráðherrar Rússlands og Tyrklands. FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

við Tyrki. Sergei Lavrov, utanríkisráðherra Rússlands, tilkynnti þetta á fundi með tyrkneskum starfsbróður sínum, Mevlüt Çavuşoğlu, í Ankara. Lavrov sagði Úkraínu nú bera alla ábyrgð á því hvort kornflutningi yrði haldið áfram, Rússland hefði nú þegar gert allt sem þyrfti. Samkvæmt hugmyndum Tyrkja yrðu tyrknesk skip fengin til að fylgja kaupskipum á leið frá Odesa og öðrum úkraínskum höfnum.

Rússar hafa fyrir sitt leyti hafnað því að þeir beri ábyrgð á röskun á matvælaöryggi og kenna viðskiptaþvingunum Vesturlanda um þvinganirnar beinast ekki gegn rússneskum matvælum en rússnesk stjórnvöld hafa lýst því yfir að korn verði ekki flutt frá Rússlandi á alþjóðlega markaði fyrir en þvingunum verður hætt. ■

Skagfirsk börn hærri og þyngri en með minni styrk en fyrir einni öld

Mikill munur er á líkamlegu ástandi nútímabarna og barna á fyrri hluta 20. aldar, samkvæmt nýrri rannsókn úr Skagafirði. Heimilisaðstæður og tímasetning kynþroska spila inn í.

kristinnhaukur@frettabladid.is

VÍSINDI Á síðustu hundrað árum hafa íslensk börn hækkað, þyngst og hafa meiri brjóstvið og andrýmd, sem ber merki um betra líkamlegt ásigkomulag. Gripstyrkurinn hefur hins vegar minnkað, líklegast vegna minni erfiðisvinnu.

Þetta kemur fram í meistaraverkefni sjúkrapjálfarans Lindu Bjarkar Valbjörnsdóttur, undir leiðsögn Árna Árnasonar og Þórarins Sveinssonar hjá Háskóla Íslands, sem birt var í Læknablaðinu. Mælingar voru gerðar tvisvar á skólaárinu 2018 til 2019 hjá grunnskólabörnum á Sauðárkróki og Varmahlíð og þær bornar saman við mælingar skólameistarans Jóns Þ. Björnssonar á Sauðárkróki frá árunum 1912 til 1953.

Linda segir Jón hafa verið mikinn frumkvöðul. Fyrstu mælingar á heilsu skólabarna voru gerðar í Reykjavík árið 1901, eftir mikla umræðu á Norðurlöndum um að hollustuhættir skóla væru ekki nógu góðir og jafnvel skaðlegir. Árið 1916 setti landlæknir fram ákvæði þess efnis að skólar fengju ekki styrk úr Landssjóði nema þar færi fram skólaeftirlit ásamt læknisskoðun. Jón gekk hins vegar skrefi lengra og gerði ítarlegri mælingar, mældi hæð, þyngd, andrýmd, brjóstvið og gripstyrk tvisvar á ári og reiknaði meðaltöl yfir lengri tíma. Þetta hefur varðveist í línustrikuðum bókum.

„Það fundust ekki beinar heimildir fyrir því hvers vegna Jón ákvað að skoða heilsufar skólabarna, en talið er að hann hafi viljað sýna fram á að skólavistin hefði ekki neikvæð áhrif á heilsufar og líkamsástand barnanna,“ segir Linda, sem sjálf er frá Sauðárkróki og starfar við Heilbrigðisstofnun Norðurlands.

Í rannsókninni kemur fram að bæði hæð og þyngd barna hefur aukist frá fyrri hluta 20. aldar og er sú aukning marktæk. Það sama á við um aukna brjóstvið og andrýmd en gripstyrkurinn hefur dalað. Þetta á við um flesta bekkir skólans og er aukningin nokkuð mikil. Til dæmis hafa stúlkur í 6. bekk hækkað um 15 sentimetra, úr 135 í 150 á rúmri einni öld og piltar í 7. bekk þyngst úr 35 kílóum í 50. Einnig sjást miklar

Börn hafa breyst mikið á aðeins hundrað árum.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Ekki er hægt að fullyrða hvers vegna gripstyrkur hafi almennt minnkað en í dag eru skólabörn almennt ekki í erfiðisvinnu eins og tíðkaðist á þeim tíma sem Jón mældi sína nemendur.

Linda Björk Valbjörnsdóttir, sjúkrapjálfari

breytingar innan þess rúmlega 40 ára tímabils sem Jón mældi.

„Hugsanlega hefur Jóni þótt skorta fleiri mælingar til að geta áttað sig betur á almennum heilsufari og þroska barnanna,“ segir Linda, aðspurð um hvers vegna þessar þrjár síðustu mælingar voru gerðar. „Aukinn gripstyrkur með hækkingu aldri hjá börnum og unglungum er eðlilegur þáttur, en ef styrkur stendur í stað eða minnkar, gæti það

Stúlkur í 6. bekk voru 135 sentimetrar árin 1912 til 1916 en 150 árin 2018 til 2019.

Piltar í 7. bekk voru 35 kílógrömm árin 1912 til 1916 en 50 árin 2018 til 2019.

hugsanlega stafað af sjúkdómum, slysum eða slæmum aðbúnaði og næringarskortum, sem getur haft neikvæð áhrif á þroska barna. Þá ætti brjóstvið og andrýmd einnig að aukast með hækkingu aldri, aukinni hæð og auknum líkamsþroska.“

Linda segir að ekki sé hægt að fullyrða hverjar ástæðurnar séu fyrir breyttu líkamsástandi barna en heimilisaðstæður og fæðuframbod hafi breyst mikið, bæði yfir tímabilið sem Jón mældi nemendur sína og þar til í dag. Húsakostur hafi batnað og fátækt minnkað.

Aukning fæðuframbods skýrir líkamsbreytingu bæði til hins betra og verra, en framboð á óhollustu var

Jón Þ. Björnsson skólameistari gerði mælingar í Skagafirði í rúm 40 ár.

MYND/EINING

langtum minna áður fyrir. Rannsóknin sýnir að líkamsþyngdarstuðull, reiknaður út frá hæð og þyngd, hefur hækkað mikið.

Þetta er ekki það eina sem getur skýrt þetta breytta líkamsástand barna. Linda segir einnig að rannsóknir sýni að kynþroski stúlkna sé að færa neðar í aldri. Það megi ætla að það sama eigi við um piltar þó að engar rannsóknir liggja þar að baki.

„Ekki er hægt að fullyrða hvers vegna gripstyrkur hafi almennt minnkað, en í dag eru skólabörn almennt ekki í erfiðisvinnu eins og tíðkaðist á þeim tíma sem Jón mældi sína nemendur,“ segir Linda. ■

Sigraðu innkaupin!

Tilboð gilda 9.-12. júní

Pipar-
steikur

3.299 kr/kg

5.499 kr/kg

KJÖTSEL

Léttreyktar
grísakótiletur,
hunangslegnar

1.679 kr/kg

2.799 kr/kg

Ferskur ananas

209 kr/kg

299 kr/kg

Lambaframhryggja-
sneiðar, piparmix

2.099 kr/kg

2.999 kr/kg

Lambasnitser í raspi
Frampartur, foreldaður

2.969 kr/kg

4.499 kr/kg

Bleikjuflök
Sjávarkistan

1.439 kr/kg

2.399 kr/kg

Castello ostur
með chili

524 kr/stk

699 kr/stk

Fjölvitamín fyrir börn
VitaYummy, 350 g

2.249 kr/pk

2.999 kr/pk

Sigraðu
innkaupin
og fáðu
beta verð
á matvöru
með
Samkaupa
appinu

nettó

Tilboðin gilda meðan birgðir endast. Birt með fyrirvara um prentvillur og myndavíxl. Vöruúrval getur verið breytilegt milli verslana.

Samruni samþykktur með miklum meirihluta

Samruninn við Alvotech var samþykktur með yfirgnæfandi meirihluta á hluthafafundi Oaktree Acquisition Corp. II í fyrrakvöld og tekur hann gildi 15. þessa mánaðar. Áætlað er að viðskipti hefjist svo með hlutabréf Alvotech á Nasdaq-markaðnum í New York þegar markaðir opna 16. júní.

olafur@frettabladid.is

Einnig hefur Nasdaq OMX staðfest að viðskipti með bréf félagsins geti hafist á First North Growth markaðnum á Íslandi þann 23. júní, eftir formlega staðfestingu skráningarlysingar félagsins.

„Þetta eru afar spennandi skref fyrir Alvotech-teymið, samstarfsaðila okkar og alla þá sem vilja stuðla að auknu framboði líftækniyfja sem uppfylla ítrustu kröfur og lækka kostnað heilbrigðiskerfisins,“ sagði Röbert Wessman, stofnandi og stjórnarformaður Alvotech. „Frá stofnun fyrirtækisins fyrir áratug höfum við helgað krafta okkar því að bæta aðgengi að meðferðarúrræðum sem geta gjörbreytt lífsgæðum sjúklinga.“

„Alvotech er að stíga inn á hlutabréfamarkað einmitt þegar heilbrigðisþjónusta um allan heim stendur á miklum tímamótum, þar sem kröfur um auknið aðgengi og lægri kostnað verða sífellt háværari,“ sagði Zaid Pardesi, framkvæmdastjóri hjá Oaktree, fjármálastjóri og stjórnandi samrunafélagsins Oaktree Acquisition Corp II. „Við erum einstaklega stolt af því að fá að starfa með félagi sem getur í senn bætt líf sjúklinga og auknið sjálfbærni heilbrigðiskerfisins. Við hlökkum til að starfa áfram með Alvotech-teyminu og stuðla þannig að því að fyrirtækið nái því markmiði að verða leiðandi fyrirtæki á sviði líftæknihlíðstæðu-

Hluthafar Oaktree Acquisition Corp. II samþykktu samrunann við Alvotech með yfirgnæfandi meirihluta.

Röbert Wessmann er stjórnarformaður Alvotech sem skráð verður á Nasdaq í New York í næstu viku. MYND/ADSEND

Frá stofnun fyrirtækisins fyrir áratug höfum við helgað krafta okkar því að bæta aðgengi að meðferðarúrræðum sem geta gjörbreytt lífsgæðum sjúklinga.

Röbert Wessmann, stjórnarformaður Alvotech

lyfja á öllum helstu mörkuðum heimsins.“

Röbert Wessman, stjórnarformaður fyrirtækisins, beitti sér fyrir stofnun Alvotech, sem er líftækniyfirtæki sem einbeitt sér að þróun og framleiðslu líftæknihlíðstæðulyfja fyrir sjúklinga um allan heim. Alvotech stefnir að því að verða leiðandi fyrirtæki á sviði líftæknihlíðstæðulyfja.

Alvotech vinnur að þróun átta líftækniyfjahlíðstæða sem nýst geta sjúklingum með sjálfsofnæmis-, augn- og öndunarferasjúkdóma, beinþynningu eða krabbamein. Fyrirtækið hefur gert samninga við samstarfsaðila á öllum helstu mörkuðum, í Bandaríkjunum, Evrópu, Japan, Kína,

öðrum hlutum Asíu, Rómönsku Ameríku, Afríku og Mið-Austurlöndum.

Meðal samstarfsaðila Alvotech eru Teva Pharmaceuticals, dótturfélag Teva Pharmaceutical Industries Ltd. í Bandaríkjunum, STADA Arzneimittel AG í Evrópu, Fuji Pharma Co., Ltd. í Japan, Cipla/Cipla Gulf/Cipla Med Pro í Ástralíu, Nýja-Sjálandi og Afríku, JAMP Pharma Corporation í Kanada, Yangtze River Pharmaceutical (Group) Co., Ltd. í Kína, DKSH í Taívan, Hong Kong, Kambódíu, Malasíu, Singapúr, Indónesíu, Indlandi, Banglades og Pakistan, YAS Holding LLC í Mið-Austurlöndum og Norður-Afríku, Abdi Ibrahim í Tyrklandi og Kamada Ltd. í Ísrael. ■

Erla Hrönn Aðalgeirsdóttir, framkvæmdastjóri Verðbréfamiðstöðvar Íslands, og Sigbrúður Ármann, stjórnarformaður. FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Stórt skref hjá Verðbréfamiðstöðinni

olafur@frettabladid.is

Seðlabanki Íslands fyrir hönd Lánamála ríkisins hefur skráð rafræn vixill hjá Verðbréfamiðstöð Íslands. Vixillinn er skráður í Kauphöll (Nasdaq Nordic Iceland) en fyrsti viðskiptadagur var 1. júní. Landsbankinn hefur jafnframt gert aðildarsamning við Verðbréfamiðstöð Íslands. Þetta eru mjög mikilvægir áfangar fyrir félagið og eykur nauðsynlega samkeppni á þessum hluta innviða fjármálamarkaðar.

Þátttakendur í verðbréfauppgjörskerfi VBM eru nú Seðlabanki Íslands, Arion banki, Íslandsbanki og Landsbankinn sem geta sent inn viðskiptafyrirmæli með rafrænum verðbréfum til uppgjors, auk þess að stofna reikninga fyrir viðskiptavinum sínum til vörslu rafréna verðbréfa.

og tengist millibankakerfi Seðlabanka Íslands.

Þetta er enn eitt skrefið í uppbyggingu Verðbréfamiðstöðvar Íslands og skapar þannig forsendur fyrir samkeppni á markaði sem hingað til hefur verið einokun á í um 20 ár.

Verðbréfamiðstöð Íslands gegnir hlutverki sem þjónustuaðili útgefenda og fjárfesta sem umsjónaraðili rafréna. Við útgáfu rafréna í kerfi VBM verður útgefandi aðili að rafrænni miðlun til fjárfesta. Réttindi eigenda eru varðveitt rafrænt og staðfesting um eignarhald og réttindi liggur því ávallt fyrir. VBM býður útgefendum skrára og óskrára verðbréfa upp á samning um útgáfu og þjónustu.

Verðbréfamiðstöð Íslands er hlutafélag í eigu innlendra fagfjárfesta meðal annars lífeyrissjóða og banka og starfar samkvæmt íslenskum lögum og heyrir undir fjármálaeftirlit á Íslandi. ■

Verðbólgan heldur áfram að hækka

olafur@frettabladid.is

Evruríkin 19 eru misjafnlega stödd. Lægst er verðbólgan á Mólta, 5,6 prósent, en hæst er hún í Eistlandi, 20,1 prósent. Eitt gengur þó eins og rauður þráður í gegnum evrusvæðið – síðustu 12 mánuði hefur verðbólgan margfaldast í hverju einasta ríki.

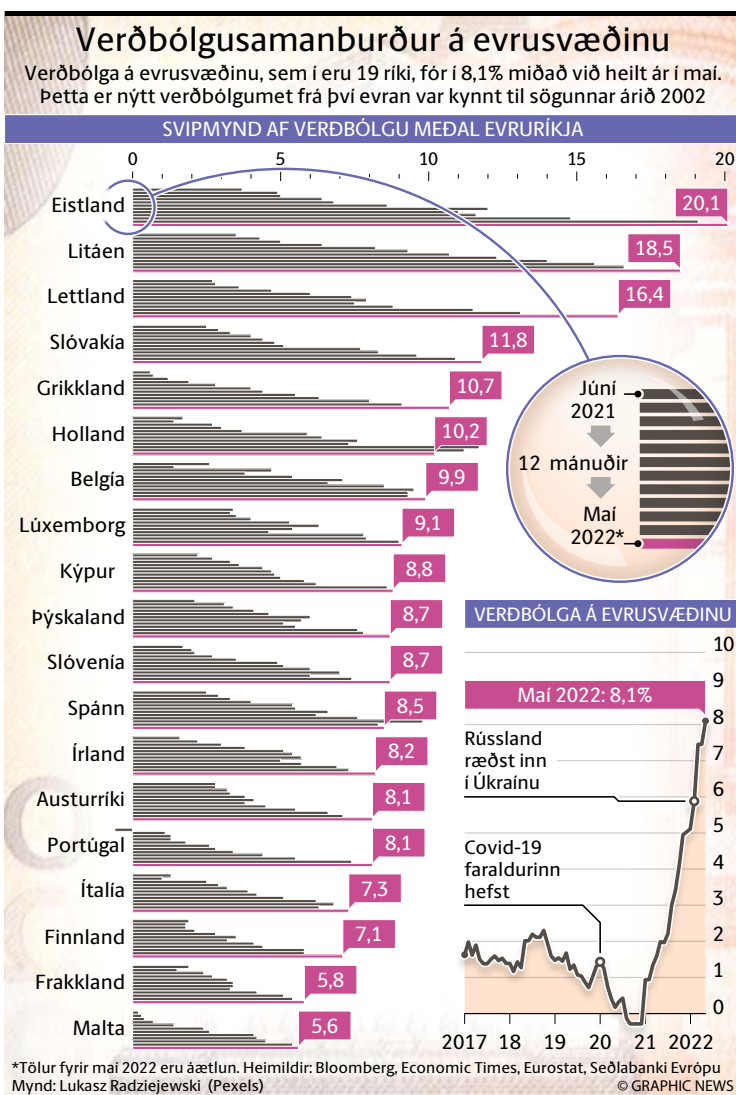
Merkingu má hópaskiptingu þegar verðbólguölur eru skoðaðar. Eyrstasaltsríkin raða sér á toppinn og eru í nokkrum sérflokki. Athygli vekur að Holland og Belgía búa nú við um það bil 10 prósentu verðbólgu og Lúxemborg og Þýskaland koma þar skammt á eftir með um það bil 9 prósentu verðbólgu.

Eftir að Covid skall á lækkaði verðbólga á evrusvæðinu nokkuð skarpt og á fjórða ársfjórðungi 2020 ríkti verðhjöðnun. Strax í byrjun árs 2021 tók verðbólgan kipp og hefur verðlag hækkað hratt síðan þá.

Greinilegt er að strax eftir að Covid skellur á má merkja krepplu og verðlag lækkar. Þegar líður að lokum ársins 2020 eru hnökkrar í aðfangakeðjunni orðnar áberandi, vöruskortur fer að gera vart við sig og verðlag hækkar skarpt.

Með góðum vilja má sjá merki þess að eilítið dragi úr verðbólguhradanum í byrjun þessa árs eftir því sem líkurnar á innrás Rússa í Úkraínu jukust jökst verðbólguhradinn á ný og sér ekki fyrir endann á því.

Ekkert bendir til þess að dragi úr verðbólgu í Evrópu fyrr en hillir undir endalok árásarstríðs Rússlands á úkraínsku landi. ■

OPIÐ HÚS

Laugardaginn
11. júní, kl. 12 - 17

FYRSTA SÖLUSÝNING

PG VERK

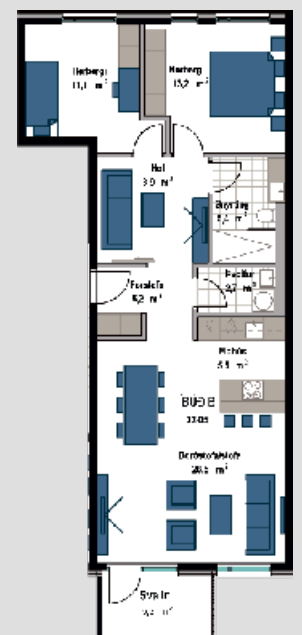
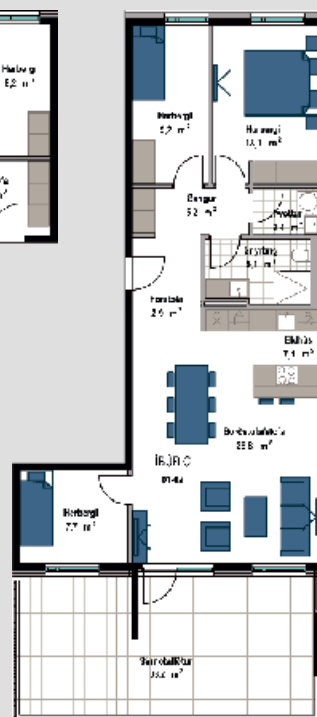
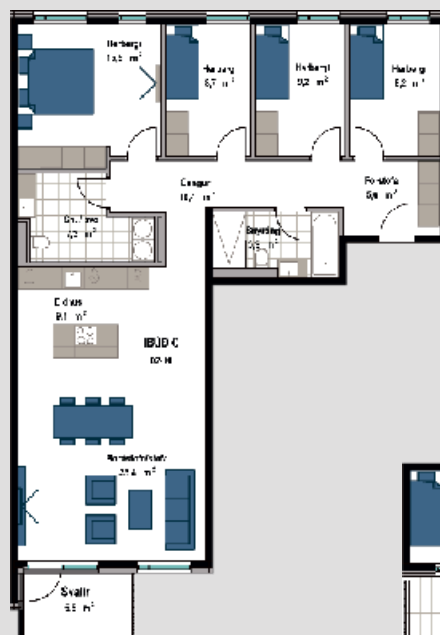
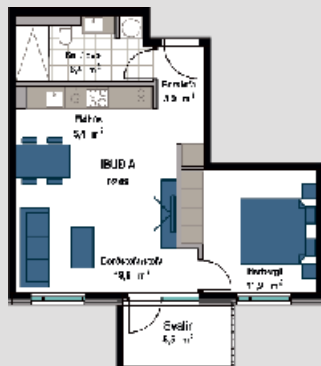
NÝJAR ÍBÚÐIR Í 104 REYKJAVÍK

VOGABYGGÐ

ARKARVOGUR 2-8

NÝTT!

- › 2ja - 5 herbergja íbúðir
- › Stærðir frá 58,4 fm til 171,4 fm
- › Verð frá 57,9 millj.
- › Margar útsýnisíbúðir
- › Bílastæði í bílajakallara með öllum íbúðum

Bókaðu
einkaskoðun

NÁNARI UPPLÝSINGAR VEITA

Heimir
Lögg. fasteignasali
849 0672
heimir@fastlind.is

Hrafnkell
Lögg. fasteignasali
690 8236
hrafnkell@fastlind.is

Allir kaupendur og seljendur fá
Vildarkort Lindar
sem veitir **30% afslátt**
hjá eftirfarandi fyrirtækjum

Húsgagnahöllin: 30% afsláttur af öllum vörum. Betra bak: 30% afsláttur af öllum vörum. DORMA: 30% afsláttur af öllum vörum. Flúger: 30% afsláttur af allri innimálingu. S. Helgason: 30% afsláttur af öllum borðplötum. Parki: 30% afsláttur af öllum vörum nema innréttingum. Z-brautir & gluggatjöld: 30% afsláttur af öllum vörum. Vidd: 30% afsláttur af öllum vörum. Húsamiðjan: 30% afsláttur af hreinlætistækjum og ljósum. ATH! Afslátturinn glíðir ekki á útsölu.

LIND
FASTEIGNASALA

Bæjarlind 4
Sími: 510 7900 / www.fastlind.is

Gróðinn

Sigmundur Ernir
Rúnarsson
ser
@frettabladid.is

Á nægjulegt er að finna fyrir auknum áhuga almennings á umhverfismálum og virðingu fyrir gæðum náttúrunnar. Má heita að vopnin hafi þagnað í skotgröfunum, af þeirri einföldu ástæðu að landsmenn eru að safnast saman í eitt og sama liðið; víðernunum verður ekki lengur raskað á þann máta sem einkennt hefur stórkarlastjórnmál fyrri ára, enda helst núna í hendur faglegru og upplýstari stjórnsýsla og virkari lýðræðisþátttaka, þar sem alþýða manna lætur í sér heyrta.

Sú var tíðin að baráttufólk fyrir umhverfisvernd þótti í besta falli vera skrýtið fólk – og áberandi uppivöðslusamt þar sem það læsti keðjum sínum við stórvirkar vinnuvélar á heiðum uppi. Það komst fyrir vikið í fréttir, en viðbrögð almennings við öllum þessum æsingi voru blanda af hnussi og gödlátlegu brosi.

Núna er baráttufólk fyrir umhverfisvernd ósköp venjulegt fólk. Það talar fyrir skynsamlegri orkuuppbyggingu í sátt við umhverfið þar sem óþarfa rask er ekki liðið, en líka fyrir því að þau orkumannvirki sem fyrir eru, séu betur nýtt til að ná frá þeim nauðsynlegum orkuskiptum sem boðuð eru á næstu árum.

Og það er auðvitað til marks um breytinguna að fyrsti ráðherra nýs og sameignlegs ráðuneytis orku-, loftslags- og umhverfismála er hægrimaður sem talar af sannfæringu fyrir því að Ísland sæki sem hraðast fram í grænum lausnum. Raunar er eftir því tekið hvað ráðherrann sem hér á í hlut, Guðlaugur Þór Þórðarson, hefur stimplað sig rækilega inn í þetta ráðuneyti og talar þar skýrt og skilmerkilega um umhverfismál án nokkurrar tæpitungu.

Þetta er auðvitað í anda þess sem er að gerast úti í íslensku atvinnulífi, en forkölfar þess eru fyrir lifandi löngu búnir að átta sig á því að græn framtíð er góður bíssness. Hundruð íslenskra sprotafyrirtækja sækja nú fram á sviði sjálfbærni og grænna skrefa, þar sem nýtni og samfélagsábyrgð eru höfð að leiðarljósi.

Allt helst hér í hendur, allur almenningur hefur áttað sig á því að óheft neysluhyggja þar sem engin virðing er borin fyrir lofti, láði og legi er ekki lengur í boði. Stjórnmálin eru sömuleiðis farin að sammalast um þetta mikilvæga atriði í langtum meira mæli en áður. Og fyrirtækin hafa líka tekið sér svo ærlegt tak að ekki verður aftur snúið.

Þetta er hugarfarsbreyting í verki. Og á því græðir bæði maðurinn og náttúran. ■

”
Sú var tíðin að baráttufólk fyrir umhverfisvernd þótti í besta falli vera skrýtið fólk.

■ Halldór

■ Frá degi til dags

gar@frettabladid.is

Eldhúsdagur

Alþingi reynir nú að draga áhorfendur að sjónvarps-skjánum til að fylgjast með þingmönnum þvadra um landsins gagn og nauðsynjar. Helsti þrándur í þeirri Götu er náttúrulega innihald og fram-sögn ræðumanna og þessu hefur þingheimur nú væntanlega loksins áttað sig og tekið þá skynsamlegu ákvörðun að skera ræðutímann niður um þriðjung með því að fækka þeim sem fá aðgang að púltinu hressilega. Hugsanlega er þetta aðeins fyrsta skrefið í óhjákvæmlegri þróun til að lina þjáningar áhorfenda Ríkissjónvarpsins

Þetta reddast

Flugfarmiðasalan Niceair, sem hefur nú hafið útgætur sína frá Akureyri með talsverðum stæl, hefur lent í miklum mótbyr á flugleið sinni til London og neyðst til að taka miða úr sölu á meðan reynt er að greiða úr flækjunni sem forstjórinn segist reyndar ekkert átta sig almennilega á. En þótt Eng-landingar séu að fetta sína formföstu fingur út í þetta langþráða framtak Norðanmanna er farþegum Niceair tekið opnum örmum í Kaupmannahöfn. Líka á Tenerife þar sem veðrið er einmitt svipað og í Eyjafirði ef marka má dæmigerð vedur-skeyti heimamanna þaðan. ■

Hjólið rúllar

Hjálmar
Sveinsson
borgarfulltrúi

Á Listahátíð í Reykjavík nú í vor er fimmta sýning Myndhöggvarafélags Reykjavíkur á dagskrá í sýningaröðinni „Hjólið“. Tilefni sýningaráðarinnar er 50 ára afmæli félagsins. Að þessu sinni heitir sýningin „Hjólið V: Allt í góðu“ og þræðir sig um næsta nágrenni við hjólastíga í hverfum 101, 102 og 107. Sýningaröðin hefur undanfarið sumur leitt okkur á skemmtilegar og í sumum tilvikum lítt kannaðar slóðir, í Breiðholti, Múlum, Vogahverfi og Grafarvogi. Hún hefur varpað nýju ljósi á hversdagslegt umhverfi okkar. Hún hefur leitt okkur á staði í borginni sem aðeins fótgangandi vegfarendur eða hjólandi geta notið, tengt saman innhverfi og úthverfi, minnt okkur á fallvaltleika hlutanna og hvatt okkur til að njóta stundar og staðar.

Hjólið er sigilt tímanna tákni. Það rúllar áfram hvort sem okkur líkar betur eða verr. Smám saman verður til þéttofið net hjólastíga um alla borg. Fyrir ekkert mjög mörgum árum voru varla til sérstakir hjólastígar í Reykjavík. Nú eru 32 kílómetrar hjólastíga í borginni. Stefnt er að því að þeir verði 100 árið 2030.

Í nokkra áratugi byggði borgarskipulagið á bíla-hraðbrautakerfi og stöðugri útpenslu byggðarinnar. Þörfin fyrir enn stærri umferðarmannvirki og breiðari bílagötur varð sífellt meiri, sem ýtti undir útpenslu byggðarinnar, sem skapaði meiri bílaumferð og þannig koll af kalli. Úr varð vítahringur.

Viðhorfin hafa breyst. Okkur er betur ljóst en áður að útpenslustefnan og bílaskipulagið hafa alvarleg vandamál í för með sér. Við viljum losna úr vítahringnum, losna úr umferðar-teppunum, við viljum stytta vegalengdir, fá meiri þjónustu í hverfin. Til þess eru borgir að auðvelda fólki lífið.

Ég þakka Myndhöggvarafélaginu ánægjulegt samstarf og óska félaginu til hamingju með 50 ára afmælið. Ég hvet borgarbúa til að hjóla, eða rölta, eftir stigum í fyrrnefndum hverfum og skoða verkin og umhverfi þeirra. Sýningin „Allt í góðu“ er grúpplagt tækifæri til að upplifa hið kunnulega á nýjan hátt og kynnast verkum fjölbreytts hóps listamanna. ■

”
Við viljum losna úr vítahringnum, losna úr umferðar-teppunum, við viljum stytta vegalengdir, fá meiri þjónustu í hverfin.

HVAÐ ER AÐ FRÉTTA?

Skannaðu kóðann

Tvær heitar kartöflur

Af Kögunarhóli

Þorsteinn Pálsson

Þjóðin hefur um árabíl staðið andspænis tveimur stórum verkefnum í auðlindamálum.

Annað þeirra snýst um gjaldtöku fyrir einkarétt til veiða í sameiginlegri auðlind. Hitt lýtur að orkuöflun til þess að ná markmiðum um orkuskipti og hagvöxt.

Klemman er sú sama í báðum tilvikum:

Jaðrarnir í pólitíkinni, lengst til hægri og lengst til vinstri, byggja samstarfið við ríkisstjórnarborðið á gagnkvæmu neitunarvaldi. Flokkarnir næst miðjunni eru sundraðir meðal annars vegna þess að sá stærsti þeirra er bundinn í ríkisstjórn af neitunarvaldi tveggja jaðarflokka.

Nefnd og nefndakerfi

Bæði málin eru heitar kartöflur í pólitískum skilningi. Í full fjögur ár gætti ríkisstjórnin þess að snerta hvoruga þeirra.

Á þessu ári hafa tveir ráðherrar árátt að nálgast kartöflurnar, án þess þó að snerta þær. Nálgunin felst í skipun nefnda. En nefndaskipanir geta verið ólíkrar náttúru.

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra skipaði í byrjun árs þrjú manna nefnd. Eftir tvo mánuði skilaði hún grænni skýrslu með skýrum kostum.

Matvælaráðherra stofnaði svo á dögunum heilt nefndakerfi. Það er með fjóra starfshópa, eina samhæfingarnefnd, eitt yfirráð og alls fjörutíu og sex stjórnáramenn, embættismenn, sérfræðinga og hagsmunagæslufulltrúa.

Góður grunnur til ákvarðana

Sjálfstæðisflokkurinn hefur farið með orkumálin í bráðum áratug. En þingmenn hans hafa til þessa kosið að adhafast ekkert.

Framsókn og Viðreisn, innan og utan ríkisstjórnar, hafa aftur á móti talað tæpitungulaust fyrir því að afla orku til að tryggja orkuskipti í tíma.

Snaggaralegt verklag Guðlaugs Þórs Þórðarsonar benti til að hann hefði í hyggju að bæta stöðu Sjálfstæðisflokksins á þessu sviði. Græna skýrslan er engin útideyfa. Hún stillir upp skýrum pólitískum spurningum til ákvörðunar.

Undirbúningstími virkjana er langur meðal annars vegna mikilvægra umhverfissjónarmiða. Ljóst er því að ekki má draga deginum lengur að setja fram tímasetta tuttugu ára orkuöflunarátlan byggða á grænu skýrslunni. Það hefði reyndar átt að gerast í byrjun síðasta kjörtímabils.

Brennandi áhugi á réttlæti

Daginn sem Svandís Svavarsdóttir kynnti risastóra nefndakerfið sagði hún í viðtali við RÚV að markmiðið væri tvenns konar: Annars vegar að leysa óánægju vegna samþjöppunar veiðiheimilda og hins vegar óréttlátrar skiptingar á ágóðanum af sameiginlegri auðlind.

Í viðtali á Hringbraut sagðist ráðherrann brenna fyrir auknu réttlæti í sjávarútvegi.

Forstjóri Samherja sagði svo í viðtali við Fréttablaðið daginn eftir að hann fagnaði nefndunum.

Sá fögnuður gæti stafað af því að hann deili með ráðherranum brennandi áhuga á meira réttlæti.

En fögnuðurinn gæti líka stafað

af hinu að hann deili með mörgum öðrum þeirri hugsun að svo þvælið nefndakerfi sé líklegra til að flækja en leysa ágreininginn.

Verkefni fyrir ríkisstjórn

Ágreiningurinn er hugmyndafræðilegur. Hvorugt verkefnið leysist því í nefnd. Það þarf að höggva á hnútana við ríkisstjórnarborðið.

Matvælaráðherra reynir að seinka för síns máls upp á borð ríkisstjórnar til að skapa ekki þrýsting á Sjálfstæðisflokkinn.

Með því varðveitir hún pólitískan stöðugleika en hættir á að brennandi áhugi hennar og þjóðarinnar á auknu réttlæti lenti í útideyfu eitt kjörtímabil í viðbót.

Orkuráðherra reynir hins vegar að flýta för síns máls til ákvarðana við ríkisstjórnarborðið til þess að þrýsta á VG. Hann virðist hafa metnað til að ná raunverulegum árangri, en er að falla á tíma. Þó að græna skýrslan hafi verið tilbúin í mars bolar samt ekkert á ákvörðunum.

Best fyrir þjóðina

Áframhaldandi stöðugleiki í aðgerðaleysi á þessum tveimur sviðum auðlindamála þýðir meira óréttlæti og meiri óvissu í loftslagsmálum og í þjóðarbúskapnum.

Hefðbundin málamíðlun milli jaðarflokkanna myndi þýða hálf réttlæti í sjávarútvegi og hálfan árangur í orkuöflun.

Formaður Viðreisnar, Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir, stakk hins vegar upp á þeirri málamíðlun í

áramótagrein í Morgunblaðinu að jaðarflokkarnir féllu frá neitunarvaldi sínu á báðum þessum sviðum.

Þá hefði matvælaráðherra öruggan meirihluta fyrir réttlæti í sjávarútvegi með eðlilegu gjaldi fyrir tímabundinn nýtingarrétt. Og orkuráðherra hefði góðan meirihluta fyrir tímasettri átlan um orkuöflun til orkuskipta og hagvaxtar.

Er þetta ekki bara best fyrir þjóðina? ■

Bosch-dagar

Þýsk gæða-heimilistæki frá Bosch nú á frábæru tilboðsverði.

20% afsláttur af öllum Bosch-tækjum, stórum sem smáum.

Opið virka daga frá kl. 9 til 18.
Lokað á laugardögum í júní, júlí og ágúst.
Vefverslun opin allan sólarhringinn.
Umboðsmenn um land allt.

Gildir til og með 27. júní eða á meðan birgðir endast. Gildir ekki af öðrum tilboðum.

SMITH & NORLAND

Nóatúni 4 · Sími 520 3000
www.sminor.is

Reðurtáknið bláa

Guðmundur Ingi Þóroddsson
formaður Afstöðu

Varðturninn við fangelsið á Litla-Hrauni verður senn rifinn en hann hefur þar staðið blár og nánast þrúttinn síðan árið 1995. Þrátt fyrir stórkarlagar yfirlýsingar um þáttaskil og bætt aðstöðu fanga þegar hann var reistur, verður reðurtáknins bláa ekki minnst fyrir annað en að gnæfa yfir handónýtu fangelsi. Nú stendur til að verja milljörðum af skattfé í breytingar á Litla-Hrauni og þrátt fyrir að turninn hverfi litur út fyrir að þar muni áfram standa handónýtt fangelsi.

Í þroskuðum lýðræðisríkjum eru fangelsi byggð með áherslu á endurhæfingu. Náms, verknám og vinna eru lykilatriði þegar kemur að því að skila einstaklingum sem villst hafa af braut aftur hæfum út í samfélagið, öllum til heilla. Ef að dæmdu einstaklingur fer í gegnum endurhæfingu er mun ólíklegri að hann snúi aftur í fangelsi. Fangelsið á Litla-Hrauni er of stórt, þar er mikil vímuefnaeysla og andlegri heilsu fanga og starfsmanna hefur hrakað verulega á síðustu árum. Allt of margir fangar sem

afplána dóm sinn á Litla-Hrauni ættu að vera í öðrum úrræðum. Þeirra afplánun ætti að fara fram í opnu úrræði þar sem meiri áhersla er lögð á tengslin við fjölskyldu og samfélagið. Þá eru allt of margir fangar vistaðir á Litla-Hrauni sem glíma við alvarleg geðræn vandamál og þroskakerðingu. Þetta er slæm blanda.

Tillögur Afstöðu voru skýrar en því miður hlutu þær ekki brautargengi:

- Fækkum föngum á Litla-Hrauni um helming og bættum aðstöðuna.
- Litla-Hraun verður fyrir þá sem afplána þyngstu dómana og þá sem ekki teljast hæfir til að afplána í opnu úrræði.
- Stækkum opnu úrræðin og opnum þar meðferðardeildir.

Fagfólk sem fulltrúar Afstöðu hefur rætt við telur að þetta sé rétt leið og ódýrari en sú sem stjórnvöld völdu. Með þessu móti fjölgar endurhæfðum einstaklingum sem koma aftur út í frelsið og á sama tíma er hægt að ná stjórn á neyslunni á Litla-Hrauni og veikindum þeirra sem þar dvelja.

Við sem samfélag verðum að horfa til framtíðar þegar kemur að fangelsismálum. Gerum einfaldlega bara betur. Líf og heilsa okkar minnstu bræðra og systra skiptir máli og það er samfélagslega gagnkvæmt að hlusta á Afstöðu. ■

Þau eru eins og snjókorn – vindmyllur í kerfinu

Sif Huld Albertsdóttir
foreldri

Ég var að vonast til að það væri að koma sumar og ég myndi hætta að hugsa um snjóinn og kuldann í smá tíma, en svo virðist sem skarðabörn séu úti í kuldannum hjá Sjúkratryggingum Íslands og því hugsa ég um kuldann á hverjum degi, þar sem ég og mín fjölskylda kvíðum fyrir næstu tímum hjá sérfræðingi fyrir barnið okkar þar sem hann fær ekki lengur 95% niðurgreiðslu vegna fæðingargalla.

Börnin okkar eru það dýrmætasta sem við eigum, þau fæðast inn í þetta líf og við hjálpum þeim að komast út í lífið. Sum fæðast ekki með neina skerðingu, önnur fæðast með ýmiss konar skerðingar. Börnin sem um ræðir hérna eru mjög fá á landsvísi. Það fæðast um fimm börn á ári með skarð í vör og/eda tanngarði og þurfa sérhæfða þjónustu frá mismunandi þjónustustigum. Þau börn eru jafn misjöfn og þau er mörg (fá). Hægt er að segja að ef þú hefur hitt eitt barn með skarð þá hefur þú bara hitt eitt barn með skarð, þau eru eins og snjókorn, ekkert eins, engin þeirra þurfa sömu þjónustu og ekki er hægt að setja þau undir sama hatt.

Samt halda Sjúkratryggingar Íslands að það sé hægt og eru að taka upp samning sem gerður var árið 2013 um tannlækningar allra barna á landinu og setja skarðabörn undir hann. Þessi samningur hefur ekki verið í notkun fyrir skarðabörn í níu ár. Í honum er þjónusta sundurliðuð og ákveðin gjaldaliðir settir inn og takmarkanir á þjónustu og tækjum sem börnin mega fá í hverri meðferð.

Sem dæmi: Barn með skarð í vör og tanngarði þarf að fara í mynda-

Hvernig væri að laga þetta í eitt skipti fyrir öll þannig að við getum einbeitt okkur að því að vera til staðar fyrir barnið okkar þegar það fer í erfiðar aðgerðir, meðferðir og annað sem kemur upp á hjá börnunum okkar vegna fæðingargallans?

töku hálfis árs eða ársfjórðungslega vegna vaxtar á unglingsárunum til að meðferðin sé í takti við vöxt barnsins. Þá þarf að taka vanga-mynd höfuðs (aðgerðarnúmer 8017 (profilmynd)) sem er samkvæmt samningnum frá 2013 einungis greidd einu sinni á ári. Því lendar það á herðum foreldra að greiða aðrar myndatökur sem falla undir þennan kostnaðarlið þegar barnið þarf að fara oftar en einu sinni.

Einnig má setja upp annað dæmi. Einungis má taka þrjár venjubundnar smáröntgenmyndir (aðgerðarnúmer 3016) á ári til að fylgjast með framvindu tannréttinga, það er að segja hvort að tennur séu í beini og fylgjast með rötareyðingu sem er algengur fylgikvilli tannréttinga. Skarðabörn þurfa oftar en ekki að fara oftar en þrisvar á ári.

Ég spyr: Er þetta sanngjarnt? Börnin okkar eru með samþykktu meðferð sem felur í sér 95% niðurgreiðslu en samningur sem ekki hefur verið farið eftir í níu ár breytir öllum forsendum fyrir börnin okkar sem oft og tíðum þurfa mun flóknari meðferðir en önnur börn sem þurfa á tannréttingum að halda.

Aðstandendur barna með skarð í vör/tanngarði virðast vera í stöðugri baráttu. Þegar þau halda að ein

baráttu sé unnin þá kemur önnur hindrun. Ferli barnanna okkar í meðferðir og aðgerðir getur tekið 15-20 ár, á meðan að venjubundnar tannréttingar taka 2-3 ár. Það er hægt að setja það upp í fjölda heimsóknna, hjá skarðabörnum eru það um tvöfalt til þrefalt fleiri en þegar um venjubundnar tannréttingar er að ræða, eða 100-150 heimsóknir á móti 30-50 heimsóknum. Einnig hef ég skráð hjá mér að hver heimsókn kostar að meðaltali 30-40 þús. í hvert skipti. Ekki skiptir máli hvort um sé að ræða venjubundnar tannréttingar eða meðferð skarðabarns.

Forsenda 95% niðurgreiðslu vegna fæðingargalla brostin

Fjárhagsáhyggjur eru nokkuð sem mjög erfitt er að búa við, sérstaklega þegar vitað er að verið er að mismuna börnunum um lögmæta þjónustu sem á að vera greidd af Sjúkratryggingum Íslands.

Ég vona að einhver fari að taka alvarlega þessu sem ég skrifa um, því svo sannarlega gerum við foreldrar barnanna það því við stöndum frammi fyrir þessu og höfum ekkert val. Ég hef oft bent á að ef fólk þarf sjálft á því að halda, þá sér það hvernig kerfið virkar, annars ekki. Þannig á það hins vegar ekki að vera, hvorki fyrir þennan hóp barna né aðra, við eigum ekki að þurfa að vera í stöðugri baráttu við kerfið. Hvernig væri að laga þetta í eitt skipti fyrir öll þannig að við getum einbeitt okkur að því að vera til staðar fyrir barnið okkar þegar það fer í erfiðar aðgerðir, meðferðir og annað sem kemur upp á hjá börnunum okkar vegna fæðingargallans?

Við getum einungis leiðbeint þeim og hjálpað og það væri svo miklu auðveldara ef við værum ekki alltaf að berjast við vindmyllur í kerfinu. ■

Höfundur er foreldri 13 ára skarðabarns sem hefur verið í meðferð vegna tannréttinga meira en helming ævi sinnar eða í 8 ár og mikil eftir.

Jafnrétti á nýju kjörtímabili

Freyja Barkardóttir
MA í kynjafræði og sérfræðingur í jafnréttismálum hjá Ráði ehf.

Sveitarstjórnir landsins undirbúa sig nú undir að hefja nýtt kjörtímabilið. Það er margt sem þarf að huga að og fjölbreytt málefni sem brenna á metnaðarfullum fulltrúum. Þar á meðal eru jafnréttisáætlanir sem sveitarstjórnur ber að uppfæra á fyrsta ári nýs kjörtímabils.

Ný jafnréttislög tóku gildi í janúar 2021, það er lög um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna nr. 150/2020 og lög um stjórnslu jafnréttismála nr. 51/2020.

Lög um jafna stöðu og jafnan rétt kynjanna eiga við um allt samfélagið og fjalla um það hvernig komið er í veg fyrir mismunun og stuðlað að jafnrétti kynjanna. Þau kveða meðal annars á um jafnréttisáætlanir, jafnlaunavottun og jafnlaunastaðfestingu.

Í lögum um stjórnslu jafnréttismála er fjallað sérstaklega um hlutverk sveitarfélaga. Sveitarfélögum ber að gera áætlun um jafnréttismál sem taka mið af fleiri þáttum en jafnrétti kynjanna, meðal ann-

ars skulu jafnréttisáætlanir sveitarfélaga tilgreina aðgerðir til þess að koma sérstaklega í veg fyrir mismunun og þar er vísað í lög nr. 85/2018 og 86/2018 um jafna meðferð óháð kynþætti og jafna meðferð á vinnu-markaði.

• Markmið laga nr. 85/2018: Koma á og viðhalda jafnrétti meðferð einstaklinga óháð kynþætti og þjónernisuppruna þannig að hér erum við strax komin með aðra vidd en kyn.

• Markmið laga nr. 86/2018: Að viðhalda jafnrétti meðferð einstaklinga á vinnu-markaði óháð kynþætti, þjónernisuppruna, trú, lífsskoðun, fötlun, skertri starfsgetu, aldri, kynhneigð, kynvitund, kyneinkennum eða kyntjáningu.

Breytingar á lagalegum kröfum um jafnrétti

Aukin áhersla er á útvíkkun jafnréttishugtaksins sem endurspeglar í því að þar er nýtt markmið um að vinna gegn fjölbreyttu mismunun. Fjölbreytt mismunun er það að einstaklingi getur verið mismunandi á grundvelli fleiri en einnar mismununarástæðu. Þetta þýðir í raun að við þurfum að vera vakandi fyrir samspieli mismunandi félagslegra þátta og stöðu fólks. Einnig er mikilvægt að þekja hvaða hópar eru sérstaklega í hættu á að verða fyrir mismunun hverju sinni. Kynrænt sjálfraði varð að lögum

árið 2019 sem þýðir að þrjár kynskráningar eru nú heimildir á Íslandi. Hægt er að vera skráð sem kona, karl eða með hlutlausu kynskráningu í Þjóðskrá og því verður að taka mið af að minnsta kosti þremur kynskráningum í öllum skráningareyðublöðum og í birtingu opinberra gagna.

Í jafnréttislögunum er gerð ný krafa til sveitarfélaga um áætlanir um hvernig skuli unnið að kynja- og jafnréttissjónarmiðum við ráðstöfun fjármagns. Þetta krefst þess að sveitarfélög beiti aðferðafræði kynjaðra fjármála til þess að samþætta kynja- og jafnréttissjónarmið við gerð fjárhagsáætlana. Til þess þarf greinargóða þekkingu á stöðu kynjanna og annarra hópa í samfélaginu og hvar mismunun á sér reglulega stað.

Áætlun er einskis nýt án aðgerða

Markmið jafnréttisáætlana er að tryggja að unnið sé markvisst að auknu jafnrétti. Illa igrunduð áætlun sem hvorki er tímasett, aðgerðamiðuð né með skýra ábyrgðarskiptingu, getur jafnvel grafið undan málstaðnum um auknið jafnrétti vegna þess að fólk sér engan árangur af jafnréttisstarfi. Jafnréttisáætlanir eru grunnforsenda þess að alvöru vinna að auknu jafnrétti geti átt sér stað og því er mikilvægt að þær séu markvissar og aðgerðamiðaðar ef raunverulegur árangur á að nást. ■

Full búð af raðhjólum

Landsnet leggur til gjörspillingu á náttúru Mælifellshnjúks

María Reykdal

sálfræðingur og garðyrkjubóndi á Starrastöðum, Skagafirði

Brynja Sif Skúladóttir

viðskiptafræðingur, rithöfundur og skógarbóndi í Hvammkoti, Skagafirði

Helga Rós Indriðadóttir

söngkona, söngkennari og landeigandi í Háubrekku, Skagafirði

Tillaga Landsnets um línuleið fyrir Blöndulínu 3 um Skagafjörð er þvert á nýsamþykkt aðalskipulag Sveitarfélagsins Skagafjarðar. Landsnet leggur fram umhverfismatsskýrslu til stuðnings ákvörðuninni þar sem engan skýran rökstuðning er að finna.

Áhrif á umhverfið og öruggur rekstur skiptir máli

Aðalvalkostur Landsnets liggur um lítt snortna náttúru Kíðaskarðs og ósnortnið umhverfi Mælifellshnjúks. Í umhverfismati Blöndulínu 3 og í samtölum við verkefnisstjóra og forstjóra Landsnets hefur komið skýrt fram að munurinn á umhverfisáhrifum aðalvalkosts Landsnets og leiðar um Vatnsskarð og Héraðsvötn, sem er í staðfestu aðalskipulagi, er hverfandi. Auk þess fylgir aðalvalkosti Landsnets aukin áhætta vegna veðurs, umhverfis og rekstrarkostnaðar. Veðurfræðingur sem vann áhættumat vegna ofanflóða í umhverfismatinu staðfestir óvissuna og að ekki hefðu verið tekin inn í matið áhrif vegna sífellt meiri öfga í veðri. Undrun vekur að

línuna eigi að færa úr þaulreyndu rekstrarumhverfi á Vatnsskarði í aðstæður á Kíðaskarðsleið þar sem veðurálag er meira og áhrif á umhverfið eru neikvæð. Hvers vegna er það?

Vanmat landslags og ásýndar

Neikvæð áhrif Kíðaskarðsleiðar á landslag og ásýnd eru stórlega vanmetin í matsskýrslu Landsnets. Hliðum Mælifellshnjúks er skipt á milli þriggja landslagsheilda, sem hefur þau áhrif að einkunn svæðisins fyrir viðkvæmni fyrir mannvirkjum flest út og verður lág, í stað þess að fá hæstu neikvæðu einkunn miðað við gefnar forsendur. Þetta þarf að leiðrétta. Ósnert náttúra og ásýnd hennar hefur virði í sjálfu sér fyrir samfélagið í dag og komandi kynslóðir. Aðalvalkostur Landsnets gerir kröfu um að mannvirkjabelti verði þanið út. Hér er um að ræða óafturkræf og óásættanleg sjónræn áhrif og rask á náttúru sem teljast „verulega neikvæð“. Rök Landsnets í matinu fyrir litlum áhrifum á landslag og ásýnd, að fáir séu á ferð um svæðið í kringum Mælifellshnjúk, Kíðaskarð og Efri byggð halda ekki vatni og gera lítið úr virði lítt snortinnar náttúru. Mælifellshnjúkur hefur hátt gildi á landsvísi sem einstakt kennileiti í náttúrunni. Það er öfugsnúið að meta áhrif vegna framkvæmda minni uppi á dal og inni í skarði heldur en ef raskið væri í nálægð við önnur manna verk. Hvers vegna er það?

Það er mikilvægt að gefa greinargóðar upplýsingar

Við mat á áhrifum loftlínu á landslag og ásýnd á leiðinni um Kíða-

Ekki er hægt að lesa út úr matsskýrslu Landsnets að valinn sé sá kostur sem veldur „minnstum neikvæðum umhverfisáhrifum“. Hvers vegna er það?

skarð og umhverfi Mælifellshnjúks er lítið minnst á þau umhverfisáhrif sem 340 fm stórt og 10-12 m hátt tengivirki á Mælifellsdal mun hafa. Mannvirkið verður í forgrunni Mælifellshnjúks þegar komið er upp úr byggðinni og þegar horft er yfir Skagafjörð frá Mælifellsdal. Tengivirkið er ekki sýnt á ásýndarmyndum og áhrif þess á landslag eru verulega vanmetin. Hvers vegna er það?

Ferðabjónusta og útivist

Í kaflanum Ferðabjónusta og útivist metur Landsnet áhrif framkvæmdanna „nokkuð neikvæð“ með þeim rökum að ekki sé vitað hvort spilling ásjónu muni hafa áhrif á ákvörðun ferðamanna í framtíðinni um að ferðast til svæðisins. Fyrir ferðafólk er aðalhvati þess að ferðast upp á heiðar og fjöll leitinn að óbyggðaupplifun og ósnortinni náttúru. Í könnun sem Ferðamálastofa lét gera 2019 kom í ljós að rúmlega 91% ferðamanna sem voru spurð hvaðan þau hefðu fengið hugmyndina að Íslandsferðinni svöruðu ástæðu ferðarinnar vera „vegna ósnertrar náttúru landsins og einstakra náttúruferðirbæra“. Það er ljóst að loftlína og tengivirki spilla ásýnd og gjörbreyta upplifun ferðafólks af svæðinu.

Mikilvægt er að leiðrétta mat á ferðabjónustu og útivist í skýrslunni og ættu áhrif aðalvalkosts Landsnets að fá einkunnina „verulega neikvæð“.

Ósamræmi við Landsskipulagsstefnu

Val á aðalvalkosti Landsnets fyrir Blöndulínu 3 með loftlínu um umhverfi Mælifellshnjúks til vesturs, norðurs og austurs, er í andstöðu við Landsskipulagsstefnu 2015-2026. Þar kemur fram að mikilvægt sé að orkuflutningsmannvirki „falli sem best að landslagi og annarri landnotkun“ og að leitast verði við að velja þann kost sem veldur „minnstum neikvæðum umhverfisáhrifum“. Valinn kostur fellur ekki sem best að landslagi og annarri landnotkun og eins og forstjóri Landsnets og verkefnisstjóri Blöndulínu 3 staðfesta, þá er lítil munur á umhverfisáhrifum aðalvalkosts Landsnets og leiðar um Vatnsskarð og Héraðsvötn í samþykktu aðalskipulagi Sveitarfélagsins Skagafjarðar. Ekki er hægt að lesa út úr matsskýrslu Landsnets að valinn sé sá kostur sem veldur „minnstum neikvæðum umhverfisáhrifum“. Hvers vegna er það?

Áskorun til Skipulagsstofnunar

Ef Landsnet myndi leiðrétta áhrif aðalvalkosts á „Landslag og ásýnd“ og „Ferðabjónustu og útivist“ myndi það hafa afgerandi áhrif á umhverfismat allrar línuleiðarinnar. Við leiðréttinguna myndi niðurstaða umhverfismatsins breytast og gefa skýra niðurstöðu um að valkostur Sveitarfélagsins Skagafjarðar er sú leið sem Landsnet ætti að leggja til.

Við skorum á Skipulagsstofnun að hafna aðalvalkosti Landsnets með ofangreindum rökum og hafna um leið rangfærslum í umhverfismatsskýrslu Landsnets. ■

NOTAÐIR LÚXUSBÍLAR

SÝNINGARSALUR - HESTHÁLSI 6

LAND ROVER Discovery 5 SE 300D

Nýskr. 5/2021, ekinn 21 þús. km, dísel, sjálfskiptur.

Verð: 15.690.000 kr.

Rnr. 420960.

JAGUAR E-PACE 150D

Nýskr. 10/2020, ekinn 16 þús. km, dísel, sjálfskiptur.

Verð: 7.290.000 kr.

Rnr. 420907.

JAGUAR I-PACE EV320 S

Nýskr. 11/2021, ekinn 9 þús. km, rafmagn, sjálfskiptur.

Verð: 9.790.000 kr.

Rnr. 420933.

LAND ROVER Defender PHEV 400e

Nýskr. 10/2021, ekinn 8 þús. km, bensín/rafmagn, sjálfskiptur.

Verð: 13.690.000 kr.

Rnr. 420966.

LAND ROVER Defender PHEV 400e

Nýskr. 8/2021, ekinn 8 þús. km, bensín/rafmagn, sjálfskiptur.

Verð: 13.690.000 kr.

Rnr. 420963.

LAND ROVER Discovery 5 HES Lux TDV6

Nýskr. 6/2018, ekinn 84 þús. km, dísel, sjálfskiptur.

Verð: 10.890.000 kr.

Rnr. 149083.

APPROVED
CERTIFIED PRE-OWNED

Allir bílar sem merktir eru **APPROVED** hafa farið í gegnum gæðiferli notaðra Jaguar og Land Rover bíla. Sjón er sögu ríkari – komdu í reynslukstur strax í dag.

JAGUAR - LAND ROVER
Hestháli 6-8 / 110 Reykjavík
525 6500 / jaguarlandrover.is

31 Fyrsta leik DAGUR Í Íslands á EM

Fresta kynningu hópsins um dag

kristinnpall@frettabladid.is

FÓTBOLTI KSÍ tilkynnti í gær að leikmannahópurinn fyrir EM kvenna yrði kynntur á laugardag. Fyrri áætlanir gerðu ráð fyrir að hópurinn yrði kynntur á föstudag, en að sögn KSÍ var ákveðið að fresta um einn dag til að koma í veg fyrir árekstur við Mjólkrubikar kvenna.

Á morgun er einn mánuður í fyrsta leik kvennalandsliðsins fyrir Evrópumótið, en undirbúningurinn hefst að fullu þann 20. júní næstkomandi. Liðið kemur til með að æfa hér á landi í tæpa viku áður en stúlkurnar fara til Póllands og leika eina æfingaleik sinn í aðdraganda mótsins. Frá Póllandi fer liðið í stuttar æfingabúðir í Þýskalandi áður en haldið verður til Englands, þar sem Stelpurnar okkar mæta Belgum í fyrsta leik 10. júlí. ■

Von á úrskurði í máli Ekvador

kristinnpall@frettabladid.is

FÓTBOLTI Alþjóðaknattspyrnusambandið, FIFA, tilkynnir á morgun niðurstöðu rannsóknar sambandsins á uppruna Byron Castillo, leikmanns Ekvador. Suduramerískir fjölmiðlar fullyrtu í gærkvöld að rannsóknin hefði sýnt fram á að fæðingarvottorð Castillos væri falsað og að með því myndi Ekvador missa sæti sitt á HM síðar á þessu ári.

Fyrir á þessu ári sendi knattspyrnusamband Chile inn kvörtun á borð FIFA um að Castillo væri í raun fæddur í Kólumbíu og að knattspyrnusamband Ekvador hefði falsað gögn á sínum tíma til að hann yrði gjaldgengur í yngri landslið Ekvador. Chile skilaði inn til FIFA fæðingarvottorði frá Kólumbíu sem sýni fram á raunverulegt þjóðerni Castillos. Fallist FIFA á að áskanir Chilemanna séu réttar, um að Castillo sé í raun frá Kólumbíu, verður það hlutskipti Chile að taka sæti Ekvador á HM í Katar. ■

Dustin er einn fárra sem virtist viðurkenna að ákvörðunin um að skipta væri drifin áfram af fjárhagslegum ávinningi.

FRÉTTABLAÐIÐ/
GETTY

Kaflaskil í heimi golfíþróttarinnar

Ný golfmótaröð hefst í Lundúnum í dag, sem hefur vakið úlfúð viðs vegar um heiminn. Mörg af stærstu nöfnum golfheimsins undanfarna áratugi hafa ákveðið að snúa baki við PGA-mótaröðinni í skiptum fyrir veglega greiðslu frá skipuleggjendum mótaröðarinnar.

kristinnpall@frettabladid.is

GOLF „Ég kaus besta möguleikann í stöðunni fyrir mig og fjölskyldu mína,“ sagði Dustin Johnson, einn besti kylfingur heims undanfarna ár þegar hann var spurður út í ákvörðun sína um að þiggja tilboð frá LIV-mótaröðinni í golfi sem hefst í dag. Um er að ræða byltingu í golfheiminum sem er ætlað að veita PGA-mótaröðinni vissa samkeppni, um leið og það verður keppt eftir nýju fyrirkomulagi sem blandar saman liðakeppni og einstaklingskeppni.

Hugmyndin er ekki ný af nálíni en hún hefur verið í vinnslu í tæp þrjú ár. Frá byrjun hafa forsvarsmenn PGA-mótaröðarinnar, elstu, sterkustu og virtustu mótaröðar heims, barist gegn hugmyndinni

150

Dustin Johnson, einn besti kylfingur heims, fékk 150 milljónir dala fyrir að spila á LIV-mótaröðinni. Til samanburðar hefur hann unnið sér inn tæplega 75 milljónir á fjórtán árum á PGA-mótaröðinni.

og hótað leikmönnum sektum, brottrekstri og banni ef þeir þæðu boð um skipti. Það virðist hafa verið fyrir daufum eyrum hjá leikmönnum því í aðdraganda eins af risamótum ársins horfir PGA-mótaröðin á eftir hverju risanafninu á fætur öðru.

„Maður horfir jákvætt á allar breytingar þar til maður sér eitt hvað neikvætt við þær. Ég held að þetta muni hafa jákvæð áhrif á

golfíþróttina til frambúðar. Hvort sem þetta verði til þess að PGA-mótaröðin bæti sitt ráð eða með eigin leiðum,“ segir Sigmundur Einar Másson, fyrrum Íslandsmeistari í golfi sem hélt úti hlaðvarpinu Golfkastið á sínum tíma, aðspurður út í þessi kaflaskil.

„Það er alltaf verið að leitast eftir því að skapa fleiri mót sem eru á stærðargráðu á við risamótin. Bæði með WGC-mótaröðinni, Playersmótinu sem hefur verið mót leikmannanna og fleiri mótum en golf er og hefur alltaf verið ihalssöm íþrótt.“

Í gær bárust fréttir um að fleiri stórnöfn hyggðust færa sig um set þegar fullyrt var að þeir af litríkustu kylfingum heims, Bryson DeChambeau, Rickie Fowler og Patrick Reed, hefðu tekið boði LIV. Síðar um daginn staðfesti umboðsmaður DeChambeau tíðindin.

Sigmundur tók undir að eftir áralanga störukeppni virtist sem svo að kylfingarnir ætluðu ekki að hlusta á hótanir PGA-mótaröðarinnar.

„Ólíkt því sem átti sér stað með Ofurdeildina í knattspyrnunni er ekkert eiginlegt yfirvald eins og

UEFA og FIFA sem getur stöðvað svona áætlanir. PGA hefur haft í hótunum á ýmsan máta og þeir eru að beita ákveðnu útspili núna, að tilkynna að kylfingar afsali sér réttinum til að keppa í Ryder-bikarnum ef þeir skipta yfir.“

Á sama tíma eru aðrir kylfingar sem afþökkuðu boð LIV-mótaröðarinnar og gaf Greg Norman til kynna að Tiger Woods hefði hafnað tilboði sem væri nálægt milljarði dollara fyrir að koma að verkefninu.

„Svo er hluti af þessu að þetta eru íþróttamenn sem treysta á vissa tekjuinnkomu og það er erfitt að hafna tilboðum eins og þessum. Það verður gaman að sjá hvað styrktaradilarnir þeirra og íþróttavöruframleiðendurnir gera því við erum þegar búin að sjá leikmenn missa styrktarsamninga.“

Sigmundur kveðst spenntur að sjá þróun mótaröðarinnar þegar líða tekur á fyrsta tímabilið sem telur átta mót.

„Þetta mótafyrirkomulag er í mótun enda kylfingar að skrá sig á síðustu stundu en það verður áhugavert að fylgjast með framþróun mótaröðarinnar.“ ■

Þjóðarleikvangur ekki í samstarfssáttmála meirihlutans

kristinnpall@frettabladid.is

FÓTBOLTI Ekkert er minnst á uppbyggingu á nýjum þjóðarleikvangi í knattspyrnu í samstarfssáttmálanum sem undirritaður var af meirihlutnum í borgarstjórn Reykjavíkur á dögunum. Forystufólk KSÍ vildi lítið tjá sig um málið þegar leitað var eftir viðbrögðum í vikunni.

Í kafla samstarfssáttmálans sem snýr að íþróttalífi borgarinnar kemur fram að það eigi að byggja á forgangsroðun við uppbyggingu íþróttamannvirkja.

Í því samhengi er minnst á dans- og fimleikahús í Efra-Breiðholti, fjölnota boltahús fyrir KR, þjóðarhöll og aðstöðu fyrir börn og ungmenni í Laugardal og að stækka fimleikaaðstöðu Fylkis.

Aftur á móti er ekkert minnst á nýjan þjóðarleikvang, en KSÍ óskaði

eftir frekari viðræðum við stjórnvöld um nýjan leikvang án tafar fyrir tveimur mánuðum. Stjórn KSÍ fundar í dag og eru málefni þjóðarleikvangs ekki á auglýstri dagskrá.

Hvorki Klara Bjartmarz, framkvæmdastjóri KSÍ, né Vanda Sigurgeirsdóttir, formaður KSÍ, voru búnar að kynna sér samstarfssáttmálann og vildu því ekki ræða málið þegar óskað var eftir því.

Vanda hafði orð á því að unnið væri hörðum höndum hjá þjóðarleikvangi ehf. og að von væri á ákvörðun um byggingu þjóðarleikvangs síðar á þessu ári.

„Vinnan er á fullu hjá þjóðarleikvangi ehf. – sem er í eigu ríkis, borgar og KSÍ. Þar er fyrirhugað að gera markaðskonunnun, sem er í raun það síðasta sem þarf að gera áður en hægt er að taka ákvörðun um byggingu vallarins,“ svaraði Vanda við skriflegri fyrirspurn Fréttablaðsins.

KSÍ hefur barist fyrir nýjum þjóðarleikvangi í tæp tíu ár án árangurs.

FRÉTTABLAÐIÐ/VALLI

Á síðasta stjórnarfundum KSÍ var tekið fyrir bréf frá UEFA þar sem krafist var svara um framtíð Laugardalsvallar sem er á undanþágu.

„Ég treysti á að bæði Reykjavíkurborg og ríkið, sem hafa lagt mikla vinnu og fjármuni í þetta verkefni á undanföllum árum, muni klára verkið og að á þessu ári verði tekin ákvörðun um byggingu þjóðarleikvangs í knattspyrnu.“ ■

ALLT

KYNNINGARBLAÐ

Fjölskylduhátíð
10.–12. júní
í Grindavík

SJÓARINN
SÍKÁTI

FIMMTUDAGUR 9. júní 2022

Íslensku keppendurnir eru að sjálf-sögu á sínum stað í myndbandinu.

FRÉTTABLAÐIÐ/SKJÁSKOT

Eurovision í Legoformi

oddufreyr@frettabladid.is

Það eru margir sem elska Eurovision, en Sviinn Alexandro Kröger er enginn venjulegur Eurovision-aðdáandi. Hann hefur búið til myndbönd með Lego-útgáfum af keppninni síðan 2013 og á þriðjudag birti hann sína útgáfu af keppninni í ár.

Kröger leggur mikla vinnu í hvert einasta myndband og hugar vel að öllum litlu smáatriðunum og sérkennum bæði sviðsins og keppenda, sem og ýmsum skemmtilegum augnablikum úr útsendingunni.

Nú mínútna Eurovision

Myndbandið birtist á YouTube-rás Kröger, sem heitir LEGO: Eurovision og heitir einfaldlega LEGO: Eurovision 2022. Það er nú mínútna langt og fer hratt en vel yfir allt sem gerðist í keppninni í ár, allt frá atriðunum sjálfum til stigagjafarinnar og tilkynningu sigurvegarans. Aukahlutir eins og skemmtiatriðin eru líka á sínum stað, sem og ráðleggingar söngvarans í Måneskin.

Kröger gerir líka myndbönd þar sem hann fer yfir Melodifestivalen og Junior Eurovision, þannig að sannir Eurovision-aðdáendur geta fundið nóg af Lego-skemmtun á síðunni hans.

Á Twitter-, Instagram- og Facebook-síðum Kröger er líka hægt að fá innsýn í vinnuna sem fer fram á bak við tjöldin. ■

lifestream
POWERFUL NUTRITION FROM PLANTS
AUKAKÍLÓIN BURT
CERTIFIED ORGANIC
CC FLAX
Bone, skin and digestive health
FOR WOMEN
CALCIUM
CRANBERRY
FLAXSEED
POWDER
200g NET WT
ORGANIC
VEGAN
www.celsus.is

Fólk vill prófa, snerta og upplifa

Upplifanir, dekur og persónuleg þjónusta eru aðalsmerki snyrtivöruverslunarinnar Beautybox sem opnaði með pompi og prakt og ómótstæðilegu snyrtivöruúrvali í Síðumúla 22 í vikunni. **2**

Íris Björk Reynisdóttir, eigandi Beautybox, segir drauminn hafa ræst í nýju snyrtivöruversluninni og hlakkar mikið til að taka á móti viðskiptavinum.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Beautybox er glæsileg snyrtivöruverslun sem minnir á það besta sem þekktist í útlöndum.

Öll helstu snyrtivöruerki heims fást í Beautybox og meira til.

MYNDIR/ÁSENDAR

Beautybox er ekki bara snyrtivöruverslun heldur staður upplifana, ráðgjafar, förðunar og kennslu, svo fátt sé nefnt.

„Það sem heillar mig mest við snyrtivörubransann er hversu gefandi hann er. Það er gaman að hjálpa fólki við að líða vel með sjálfst sig. Snyrtivörur snúast nefnilega ekki bara um að fela galla eða breyta ásýnd fólks, heldur að draga fram það sem fallegast er, finna leytnivopnið sem fær fólk til að geisla af sjálfstrausti og leggja áherslu á það sem gerir hverja manneskju einstaka.“

Þetta segir Íris Björk Reynisdóttir, eigandi nýju snyrtivöruverslunarinnar Beautybox í Síðumúla 22.

Íris starfaði sem ljósmyndari í Lundúnum þegar hún komst á snodir um mánaðarleg box sem nutu mikilla vinsælda þar í landi og innihéldu sitthvað óvænt og ómótstæðilegt af öllu tagi, allt frá sokkum og matvöru til snyrtivara.

„Mig hafði um tíma langað til að gera eitthvað skemmtilegt með for-eldrum mínum, Valgerði Ólafsdóttur og Reyni Jóhannssyni, svo við tókum okkur til og ræddum þessa hugmynd við íslenska snyrtivöruheildsala sem hvöttu okkur frekar til að gera góða snyrtivöruverslun á netinu. Við slógum því til og opnuðum vefverslunina Beautybox.is í ágúst 2017. Við opnuðum svo fyrstu snyrtivöruverslunina okkar á Langholtsvegi í febrúar 2020, tæpum mánuði fyrir Covid. Á meðan Covid gekk yfir skiptumst við á að opna og loka eftir ástandi, en það gerði okkur ekkert slæmt því í samkomubanninu kunnu viðskiptavinir vel að meta að geta keypt snyrtivörur á netinu og Beautybox.is óx og blómstraði.“

Einstök upplifun

Þökk sé miklum vinsældum netverslunar Beautybox varð verslunin á Langholtsvegi fljótt of litil. „Við leitum um lengi að drauma-

húsnæðinu sem við fundum í Síðumúla 22 og gátum því loksins skapað verslunina sem okkur dreymdi um,“ segir Íris.

„Í nýju verslun Beautybox viljum við skapa einstaka upplifun. Við förum gagngert utan til að skoða upplifunarpáttinn í snyrtivöruverslunum frá vörubúða og flöttra snyrtivörubúða á minni skalanum. Við vildum ekki bara opna hefðbundna snyrtivöruverslun heldur snyrtivöruheim þar sem viðskiptavinir geta komið til að skoða og versla sér snyrtivörur, en líka notið þjónustu eins og förðunar á staðnum, hvers kyns ráðgjafar og kennslu í húðumhirðu og förðun,“ greinir Íris frá.

„Áður en ég lærði ljósmyndun lærði ég förðun því ég vildi safna mér myndum í möppu. Þótt snyrtivörubransinn hafi ekki verið upphaflega planið er ég himinlifandi að hafa endað í honum. Okkur langar að breyta leiknum og koma með spennandi nýjungar, búa til nýjar upplifanir. Við einbeitum okkur að því, enda er óneitanlega skemmtilegt að koma við í fallettri snyrtivöruverslun.“

Freistandi opnunartilboð

Beautybox í Síðumúla var opnað með látum þriðjudaginn 7. júní.

„Viðtökurnar hafa verið stórkostlegar og á opnunardaginn var röð út á götu. Við vorum með kaupauka fyrir fyrstu 50 viðskiptavinina sem klárudust á 50 mínútum. Við erum líka með alls kyns opnunartilboð, til dæmis 20 prósentu afslátt á öllu út 12. júní, bæði í verslun og netverslun, því við erum ekki heldur búin að gleyma landsbyggðinni. Við verðum þess áskynja að eftir heimsfaraldurinn vill fólk koma í snyrtivöruverslunina til að prófa, snerta, upplifa, og finna lykt. Verslunarhættir eru að

færast í sitt gamla horf á ný, og er gaman að geta boðið upp á bæði alvöru snyrtivöruverslun og öflugan netverslun sem líka nýtur mikilla vinsælda,“ segir Íris.

Hún segir algengt að húð fólks breytist á tíu ára fresti og þá virki ekki alltaf húð- og snyrtivörur sem áður voru í eftirlæti.

„Þá er gott að koma til okkar og fá aðstoð við að finna réttar húðvörur fyrir mismunandi húðgerðir og jafnvel læra að mála sig öðruvísi en var. Því gleðjast margir að geta komið í verslun eins og Beautybox til að fá ráðgjöf og þjónustu sem þeir geta treyst á.“

Í Beautybox fást öll helstu snyrtivöruerki heims, sem og frábær merki sem Beautybox flytur sjálfst inn og hafa slegið í gegn.

„Við reynum að velja vel inn og þau merki sem við höfum veðjað á, eins og Dr. Dennis Gross og Face Halo, hafa hitt í mark, enda afbragðs húð- og snyrtivörur,“ upplýsir Íris.

Ekki of bleik eða stelpuleg

Íris segir aðgengi að snyrtivörum nú mun meira en áður þekktist.

„Þegar ég var ung setti ég á mig maskarann sem mamma rétti mér og lét þar við sitja, og þegar ég lærði förðun fyrir tólf árum síðan var lítið um kennslumyndbönd á YouTube, og TikTok ekki til. Nú eru ungar stelpur orðnar ótrúlega færar í að mála sig því upplýsingarnar eru alls staðar og þær kunna öll nýjustu trixín. Samfélagsmiðlar eru góðir í að koma því nýjasta á framfæri og líka til fullt af skemmtilegu efni á Instagram sem kennir konum að hugsa vel um húð sína og mála sig.“

Að sjálfsgöðu er hugsað fyrir öllu fyrir öll kyn í Beautybox.

„Ég heyri frá herrunum að þeim þykir gaman að koma í búðina því

Heilluð af Beautybox

Guðrún Þóra Sigurðardóttir, sem af mörgum er kölluð Gunna ameríska, þekkir snyrtivörubransann betur en flestir.

„Ég er fædd inn í snyrtivörugeirann. Mamma átti Snyrtivörubúðina á Laugavegi 76 og þar var ég lögð nýfædd ofan í vögg og svaf á bak við. Því má segja að ég sé með snyrtivörur í blóðinu,“ segir Gunna og hlær dátt.

Seinna fór hún til Bandaríkjanna þar sem hún lærði viðskiptafræði og réði sig til vinnu hjá snyrtivöruverslun Estée Lauder.

„Ég hélt tryggð við snyrtivörubransann en þegar ég flutti aftur heim til Íslands voru hættað litlu snyrtivörubúðirnar sem var svo gaman að fara inn í á Laugavegi og í Bankastræti. Í staðinn voru komnar stórar snyrtivöruverðir, sem geta vitaskuld verið þægilegar heim að sækja, en breytti ásýnd snyrtivörubúða. Því fylgir ekki sama upplifun og að fara inn í sérverslun með snyrtivörur þar sem nándin er meiri, því þegar konur fara í stórmarkaði eru þær oftast að kaupa í matinn í leiðinni, gjarnan með karlinn með sér og að flýta sér. Í snyrtivöruverslunum er enginn að flýta sér og hægt að velja sér snyrtivörur í ró og næði.“

Nostrað við kunnann í Beautybox

Gunna er heilluð af nýrri snyrtivöruverslun Beautybox.

„Ég er heilluð af búðinni, starfsfólkinu og vörum. Ég er viðförl og hef skoðað margar snyrtivöruverslanir um ævina, jafnt litlar sem stórar í stórum borgum. Beautybox minnir mig á þessa útlensku upplifun, svipað og í Sephora sem margir þekkjast frá Bandaríkjunum og Evrópu. Þetta er flottur heimur að koma inn í, persónuleg nánd og einstök upplifun. Það er ómetanlegt að geta farið inn í snyrtivöruverslun þar sem þekking er fyrir hendi og sem betur fer er þetta allt að koma aftur,“ segir Gunna.

Hún segir víst að margir taki Beautybox fagnandi.

„Konur vilja geta farið í snyrtivöruverslun þar sem þær þekkjast starfsfólkið og fá persónulega þjónustu þegar þær kaupa sér krem og þær vilja vita hvað þær eru að kaupa. Beautybox er snyrtivörubúð eins og þær voru í gamla daga, þar er nostrað við kunnann og þar ríkir stemning, dekur og upplifelsi,“ segir Gunna sem starfar hjá snyrtivöruheildsölu Artica og fer á milli búða með heimsfræg vöruerki, eins og Estée Lauder, Clinique, La Mere og Bobby Brown.

„Ég verð reglulega í Beautybox þar sem ég útteili þekkingu minni og reynslu. Ég lifi og hrærist í bransinum og er sérlega ánægð með þessa æðislegu snyrtivörubúð.“

hún er ekki of bleik eða stelpuleg, heldur fyrst og fremst kúl. Svo mega karlar nota sömu vörur og konur, ekki síst húðvörur, og ef þeir vilja mála sig. Æ fleiri karlar eiga rakakrem í lit eða bronsing gel sem gefur húðinni ljóma, sem og hyljara yfir bólur,“ segir Íris.

Hún hlakkar til að taka á móti viðskiptavinum í nýju Beautybox-versluninni í Síðumúla.

„Þetta er draumur að rætast og yndisleg tilfinning að koma í búðina. Hér finnur fólk af öllum

kynjum og á öllum aldri snyrti- og húðvörur við hæfi og getur notið þess að bera á sig góð krem og upplifa vellíðan. Þetta á að vera gaman.“ ■

Beautybox er í Síðumúla 22. Opnið virka daga frá klukkan 11 til 18 og á laugardögum frá klukkan 11 til 16. Skoðið líka úrvalið í vefversluninni beautybox.is. Þar má lesa nánar um kaupauka á yfir 30 merkjum í tilefni opunar Beautybox.

STUDIO sumarkjöll
Stærðir 40-56
Verð 15.980

GOZZIP Sanni skyrta
Stærðir 38-56
Verð 13.980

GOZZIP Johanne skyrtukjöll
Stærðir 38-56
Verð 15.980

GOZZIP Gerda skyrtukjöll
Stærðir 38-56
Verð 15.980

ES&SY Emma sumarkjöll
Stærðir 36-46
Verð 9.980

yesta

yest

no^{secret}

Q'neel

ROBELL

ZHENZI

ZEZE
Nordic

OPHILIA

ZE-ZE Sanne kvartbuxur
Fást í nokkrum litum
Stærðir 36-46
Verð 8.990

ZE-ZE Sanne ökklabuxur
Fást í nokkrum litum
Stærðir 36-48
Verð 9.990

YEST Ornika treggings
Fást líka í svörtu og dökkbláu
Stærðir 36-48
Verð 6.980 kr

YEST/YESTA kjöll með pólókraga
Stærðir 38-54
Verð 10.980

YEST/YESTA úlpuvesti
Stærðir 38-60
Verð 17.980

SYBEL+

FRANSEN

festival
DENMARK

STUDIO

Tamaris

GOZZIP

Handberg

SANDGAARD

Jana

LASESSOR

ES&SY Milan Blazerjakk
Stærðir 36-46
Fást í nokkrum litum
Verð 8.980

Bucket regnhattur
Fást líka í bleiku og bláu
Verð 4.990

LASESSOR Minja
Létt herðaslá fæst í fleiri litum
Verð 4.990

Duffel
Helgarferðataska
Fást eining í svörtu
Verð 7.990

LASESSOR leður
seðla- og símaveski
Fást líka í rauðu
Verð 9.990

Verzlunin Belladonna

belladonna

Líttu við á
belladonna.is

Skeifunni 8 • 108 Reykjavík • Sími: 517 6460

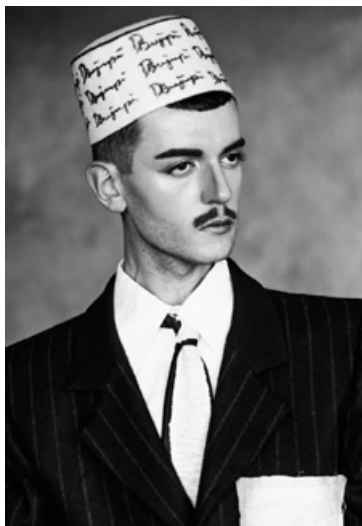
Arber Sefa, belgiski portrettlistamaðurinn, klæddist flikum úr útskriftarlinunni frá toppi til täär.

Drin Bujupi starfar hjá sænska tiskuhúsinu Acne Studios í Stokkhólmi.

Samstarf Drin og Arber Sefa vakti athygli.

Hér klæðist Arber Sefa eftir ljósmynd af afa Drin Bujupi.

Hér má sjá útskriftarlinuna frá Drin Bujupi í heild sinni en hann útskrifaðist frá ESMOD í París.

MYND/ADSEND

Hér var Drin að þróa útskriftarlinuna, prófa efni og gera saumæfingar.

Drin Bujupi skráði sig í tölvunarfræðinám eftir stúdentspróf en fann köllun sína eftir mánaðarkúrs í hönnun og klæðskurði við ESMOD í París. Í dag starfar hann hjá sænska tiskuhúsinu Acne Studios í Stokkhólmi.

Drin Bujupi starfar sem klæðskeri hjá sænska tiskuhúsinu Acne Studios í Stokkhólmi en þar hóf hann störf eftir útskrift frá ESMOD, sem er einn virtasti tiskuskóli heims og staðsettur í París.

Leið Drin inn í hönnunar- og tiskuheiminn er um margt óvænt og skemmtileg. Eftir útskrift frá Menntaskólanum við Hamrahlíð skráði hann sig í tölvunarfræði við Háskólann í Reykjavík. Um sumarið bauðst honum hins vegar mánaðarkúrs í hönnun og klæðskurði við ESMOD í París og eftir það var ekki aftur snúið. „Eftir kúrsinn varð mér ljóst að þetta var það sem ég vildi gera svo ég kom aftur heim til Íslands að sumri loknu, hætti við að fara í HR og sótti um í ESMOD. Allir heima voru mjög hissa yfir þessari ákvörðun en þau sjá núna að það var einhver innistæða í öllu þessu brjálæði.“

Drin fæddist í Kósovó árið 1997 en fjölskylda hans flutti til Íslands árið 2001 þegar hann var fjögurra ára gamall. „Pabbi átti fjölskyldu hér og þau hjálpuðu foreldrum mínum að finna störf og koma sér fyrir en við bjuggum í Kópavogi. Foreldrar mínir unnu alls konar störf til að reyna að byggja sem besta framtíð fyrir mig og yngri systkini mín.“

Áhuginn magnaðist

Hann segir móður sína vera flinka saumakonu og byrjaði hann ungur að fylgjast með henni vinna við saumavélina heima. „Ég byrjaði sjálfur að prófa að sauma með henni í kringum fimmtán ára aldurinn en aldrei af neinni alvöru

Starri Freyr Jónsson
starri
@frettabladid.is

fyrir en ég varð 17-18 ára. Áhugi minn á flikum og saumi stigmagnaðist með árunum við að sjá vinnu hennar en ég hélt þó áhugamálinu mikið fyrir mig og deildi því ekki með öðrum. Ég vissi hvað háskólagráða var þyðingarmikil fyrir foreldra mína og mér leið eins og ég þyrfti að klára eina gráðu fyrir þau áður en ég gæti einbeitt mér að því sem ég sjálfur vildi gera.“

Frábær millivegur

Námið við ESMOD hófst haustið 2019 og hann útskrifaðist í október 2021. „Í náminu var lögð mikil áhersla á tæknilega getu, klæðskurð og saum, samhliða skapandi hönnun. Þetta reyndist mér frábær millivegur þar sem ég tel að styrkleikar mínir liggi þarna á milli þessara sviða. Ég hlaut tvær viðurkenningar við útskriftina, svokallaða gullnál og einnig verðlaun fyrir bestu línu úr karladeildinni (menswear specialization) frá dómnefnd skipaðri af fólki úr stórum tiskuhúsum í París.“

Útskriftarlína Drins var byggð á verki eftir Christian Boltanski, þar sem hann safnaði minningum úr æsku í alls konar formi. „Ég staðsetti mig inni í konseptinu hans og fór að rýna í mína eigin æsku. Ég safnaði alls konar minningum og stúderaði djúpt sögu fjölskyldu minnar í gegnum ýmis form: myndir, efnisbúta, gamlar flikur foreldra minna, samtöl við ömmu og afa í Kósovó og svo framvegis. Að lokum vildi ég að útskriftarlinan mín yrði samblanda af þessari persónulegu sögu og sterkri tæknilegri þekkingu í klæðskurði og saumi.“

Agað umhverfi

Drin segir námið hafa verið mjög krefjandi og mikið einblínt á tækni. „Þetta var verulega agað umhverfi með ströngum kennsluáferðum. Allt var gert með höndunum og lítið um stuðning við hönnunareða klæðskurðarhugbúnað, eins og er oft í boði í öðrum skólum. Þetta var allt mjög hrátt, tæknilegt og ekki mjög vinsælt meðal nemenda. Eftir á að hyggja þá reyndist mér þetta mjög vel, kannski af því að leið mín inn í fatahönnun var ekki í gegnum teikningar eða að setja fram hugmyndir á blað, heldur fór ég beint að vinna með efni, skæri og saumavélina hennar mömmu.“

Nemendurnir í skólanum koma úr öllum áttum en flestir eru þó Frakkar. „Þarna var líka mikið af Kínverjum og Japönum. Samkeppnin var mikil og töluverður fjöldi nemenda hættir snemma á skólagöngunni svo maður sá fljótt að maður þyrfti að vera á tánum. Það er litill tími til þess að rækta vinasambönd á meðan á náminu stendur en ég hef haldið góðu sambandi við skólafélaga mína eftir útskrift og það er gaman að fá að fylgjast með þeim taka næstu skref í bransanum. Síðan hitti ég þau reglulega þegar ég er í París.“

Boðið starf hjá Acne Studios

Snemma á lokaári sínu hóf Drin viðræður við nokkur tiskuhús í París varðandi starfsnám, meðal annars hjá Acne Studios þar sem honum var boðið sex mánaða starfsnám. „Ég hóf störf í klæðskeradeildinni í höfuðstöðvum þeirra í Stokkhólmi og starfaði náð með klæðskerum og hönn-

” Ég hef reynt að taka foreldra mína til fyrirmyndar, með metnaði og dugnaði, og reynt að gefa þeim til baka eitthvað af því sem þau hafa fornað fyrir mig til að eiga alla þessa möguleika sem ég hef notið góðs af.

Drin Bujupi

uðum við að hjálpa þeim að láta hugmyndir þeirra verða að veruleika. Mér var að lokum boðið starf sem klæðskeri þar sem ég starfa nú fyrir bæði kvenna- og karlafatnað í „junior“ stöðu.“

Harður bransi

Tiskubrandsinn er harður og samkeppnin þar er mikil. Það er ekki sjálfsagt að komast inn fyrir eins og Drin hefur gert, en hann þakkar árangur sinn helst því að hafa einfaldlega brett upp ermarnar og unnið vel að því sem hann trúði á að hann gæti gert vel.

„Ég hef fundið að allar þessar áherslur í tiskubrönsanum um mikilvægi tengsla og sterks tengslanets reynast oft skammvinnar. Mér finnst betra að eyða tímanum í að vinna að því að byggja upp þekkingu og reynslu. Ég hef reynt að taka foreldra mína til fyrirmyndar, með metnaði og dugnaði, og reynt að gefa þeim til baka eitthvað af því sem þau hafa fornað fyrir mig til að eiga alla þessa möguleika sem ég hef notið góðs af. Að fá að alast upp á Íslandi, í íslensku kerfi og að verða Íslendingur hafa verið algjör forréttindi.“

Vinnur hörðum höndum

Ferillinn hefur þróast mjög hratt hjá Drin og segist hann ætla að halda áfram að vinna hörðum höndum, læra nýja hluti og byggja ofan á þá reynslu sem hann hefur öðlast hingað til. „Þó ég sé mjög þakklátur fyrir tækifærin sem ég hef á meginlandinu, þá væri gaman að koma aftur heim á einhverjum tímamarki og sjá hvernig það gengur. Kannski mun ég stofna mitt eigið merki í framtíðinni en eins og staðan er í dag hef ég ekki mikla þörf á því að drífa mig í þeim málum.“ ■

Hægt er að fylgjast með Drin á Instagram (@drin_bujupi).

20% AFSLÁTTUR
af völdum yfirhöfnum

TÍSKAN

BRAX

MaxMara

comma,

ÁRMÚLI 5 - 551 0300

Louis prins var krúttlegur í matrósafötunum sínum á svölum Buckingham-hallar fyrir í mánuðinum.

William prins, pabbi Louis, var sjálfur í matrósafötum á svölum Buckingham-hallar árið 1985.

FRÉTTABLAÐIÐ/GETTY

Endurtekið efni hjá bresku konungsfjölskyldunni

Á hátíðahöldunum vegna 70 ára valdatíðar Elísabetar Englandsdrottningar sást Louis prins í sömu fötum og pabbi hans var í árið 1985, gamalreyndum aðdáendum fjölskyldunnar til mikillar gleði. En þetta er ekki eina dæmið um að konungsfjölskyldan nýti sama klæðnaðinn oft en einu sinni.

oddurfreyr@frettabladid.is

George prins, Charlotte prinsessa og Louis prins eru öll mjög lík foreldrum sínum, William prins og Catherine, hertogaynju af Cambridge. En það hefur komið fyrir að þessi líkindi séu tekin lengra,

því báðir prinsarnir hafa verið klæddir í fötin af pabba sínum á opinberum vettvangi. Þetta kom fram á vefsíðunni Now to love fyrir skömmu.

Yngri sonurinn, Louis, sló í gegn með litríkri framkomu sinni þegar hann sást á svölum Buckingham-hallar á hátíðahöldunum í byrjun mánaðarins. Við þetta tækifæri var hann í matrósafötum sem voru alveg eins og fötin sem William prins var í á svölum hallarinnar árið 1985, þegar hann var tveggja ára.

Þetta er líka ekki í eina skiptið sem Louis hefur verið í fötum sem hafa áður sést, því þegar hann kom fyrst fram á svölum hallarinnar árið 2019 var hann í sömu bláu og

hvítu skyrtunni og stuttbuxunum og frændi hans, Harry prins, var í árið 1986.

Árið 2015 sást George prins líka í bláum samfestingi og bláum skóm með hvítum sokkum, en árið 1984 var pabbi hans, William prins, í sömu fötunum í fanginu á pabba sínum, Charles prins.

Þessi krúttlegu líkindi hafa glatt marga aðdáendur konungsfjölskyldunnar.

Strákarnir eru heldur ekki einir um að endurnýta föt, því Catherine hertogaynja hefur gert það sama. Fötin sem hún var í á svölunum á hátíðahöldunum fyrir í mánuðinum voru til dæmis þau sömu og hún var í á G7-fundi á síðasta ári. ■

Louis prins var í þessari bláu og hvítu skyrtu og stuttbuxum árið 2019.

Árið 1986 var Harry prins klæddur í sömu föt og Louis sást í árið 2019.

Brosandi blaðra, alla daga

COMFORT-U® fyrir endurteknar þvagfærasýkingar og jafnvægi sýrustigs
Fyrirbyggjandi og við bráðum tilfellum

GOOD
ROUTINE

Nýtt og spennandi vörumerki á Íslandi! Fæst nú í Apótekanum, Lyf & heilsu, Hagkaup og Krónunni.

Árið 2015 var George prins í þessum bláa samfestingi og bláu skóm.

Árið 1984 var William prins í sams konar bláum samfestingi og bláum skóm eins og sonur hans var í 31 ári síðar.

Spennandi fróðleikur og uppskriftir:

 [pagen-island](https://www.instagram.com/pagen-island)

Bakað af alúð
Náttúruleg hráefni og án rotvarnarefna

Pågen

Leyfðu sköpunargleðinni að ráða ferðinni,
Pågen brauðin henta við öll tækifæri.

Smáauglýsingar

550 5055

Afgreiðsla smáauglýsinga og simi er opinn alla virka daga frá 9-16
Netfang: smaar@frettabladid.is

Bílar & Farartæki

Bílar til sölu

Club Car Tempo 2020 Bill í toppstandi og nýinnfluttur. Nýir 8V rafgeymar og allur yfirfarinn. Kr. 1.480.000 Hægt að fá myndir sendar í tölvupósti. Sími 8971928 / hb@a7.is

Bílar óskast

VILTU LOSNA VIÐ GAMLA BÍLINN ?

Kaupum bíla 25-250þús
Hringdu S. 615 1810 eða sendu sms og við höfum samband

Bátar

MARÁS
TOHATSU
UTANBORÐSMÓTORAR

Léttir Kraftmiklir
Fyrirferðalítlir Sparmeytnir
Hljóðlátir 3,5-250 hö

Miðhraun 13 - 210 Garðabær
Sími: 555 6444 - www.maras.is

VEIDIPORTID
Grandagarður 3 • S: 552-9940

Stærðir:
270cm-500cm
Verð frá:
149.000.kr

SAILSKI
Gerio verðsamanburð!
www.veidiportid.is

Þjónusta

Málarar

MÁLARAR.

Faglærðir Málarar. Tökum að okkur alla almenna málningarvinnu. Sanngjarnt verð. S. 782 4540 / loggildurmalari@gmail.com

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., pianófl. o.fl. Extra stór bill. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikael S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Húsviðhald

FLÍSLAGNIR - MÜRVERK - FLOTUN - SANDSPARSL - MÁLUN - TRÉVERK

Ásamt öllu almennu viðhaldi fasteigna.

Áratuga reynsla og þekking skilar fagmennsku og gæðum.

Tímavinna eða tilboð.

Strúctor byggingaþjónusta ehf.

S. 893 6994

S. 763 8199

Getum bætt við okkur smíðaverkefnum. Verktakardg.is.

Nudd

NUDD NUDD NUDD

Slökunarnudd í miðbæ Reykjavíkur. Lausir tímar. Sími 694 7881, Janna.

Rafvirkjun

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.

Töfluskípti, myndsímar. Hagstæð verð. Straumblik ehf. Löggitur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Húsnæði

Húsnæði í boði

Góð 2. herb. 72 fm íbúð til leigu í Grafarvogi, langtímaleiga 215 þús per mán, 2 mán. bankatrygging. Reykingar ekki leyfðar né gæludýr. Áhugasamir sendið upplýsingar um fjöldskýlduhagi á habbyhalldors@gmail.com

Atvinnuhúsnæði

Til leigu 50 m2 bil + milliloft. Hurð 3,7 m. Lager eða geymsla. Leiga: 109 þús. S: 661-6800

Geymsluhúsnæði

GEYMSLUR.IS

SÍMI 555-3464

Geymslur af öllum stærðum. Allt að 20% afsláttur. www.geymslur.is

WWW.GEYMSLAEITT.IS

Sérgeymslur á mjög góðum verðum. Frá 2-17 m2. S: 564-6500

BLÖÐIN

Bláðið í dag og safn eldri blaða á frettabladid.is

Keypt & Selt

Til sölu

Gæða ungnautakjöt beint frá býli. Minnst 1/8 úr skrokk. Hakk, gúllas, snitsel og steikur. www.myranaut.is s. 868 7204

Notað United TV 20" flatskjár FRÍTT. Tala einungis ensku. Uppl. síma: 776 3667, Tómas.

Heilsa

Heilsuvörur

GEFÐU HÆNU

gjofsemgefur.is
907 2003

Hjálparstarf kirkjunnar

AÐALFUNDUR Félags lykilmanna – FLM

Aðalfundur Félags lykilmanna – FLM verður haldinn mánudaginn 20. júní nk., kl. 17:00 að Suðurlandsbraut 4a (4.hæð), Reykjavík.

Dagskrá:
Hefðbundin aðalfundarstörf.

Stjórn Félags lykilmanna

Er verið að leita að þér?

Viðskiptavinir Ráðum fela ráðgjöfum okkar oft að finna starfsmenn án þess að auglýsa stöðuna og með stuttum fyrirvara.

Skráðu þig í gagnagrunninn okkar til að tryggja að við finnum þig þegar rétta starfið býðst.

ráðum

ráðningarstofa

WWW.RADUM.IS | 519 6770 | RADUM@RADUM.IS

Þjónustuauglýsingar

Sími 550 5055

Dáleiðsla
Hætta að reykja, betri svefn, léttast/þyngjast, og láta sér líða betur á margan annan máta.

Ingibjörg Bernhöft hjúkrunarfr. og dáleiðslukennari
s. 864 2627 • bernhoft@gmail.com

www.bernhoft.is

EYJALIND

Sæti og varahlutir í

- Lyftara
- Vinnuvélar
- Vörubíla
- Bata

GRAMMER

Vertu vinur okkar á Facebook

Sími: 517-8240 - Súðarvogur 20 - www.eyjalind.is

Ferðaþjónustuhús

Vönduð hús sem henta vel í ferðaþjónustuna, afhendast fullkláruð.

Nánari uppl. reisum@simnet.is eða í síma 899 0913 Fríða
www.reisum.is

Geymsluskúrar /gestahús til sölu

- Þrjár stærðir 7,5/9,5/14,9 fm.
- Veggjagrind út 45x95 timbri.
- Pappi og bástál á þaki.
- Rofar og tenglar IP44 rakaheldnir.
- Skúrar sem þola veður og vinda.

Nánari uppl; reisum@simnet.is eða s. 899 0913 Fríða, www.reisum.is

viftur.is

Viftur • Blikkrör • Aukahlutir

íshúsið

S: 566 6000 • Smiðjuvegur 4a, 200 Kópavogur

ÞJÓNUSTU AUGLÝSINGAR

HAFÐU SAMBAND OG VIÐ GERUM ÞÉR TILBOÐ

FRÉTTABLAÐIÐ

Sími 550 5055 | smaar@frettabladid.is

Alla fimmtudaga og laugardaga

arnarut@frettabladid.is

BERUM **ARMBANDIÐ** OG SÝNUM **KRAFT** Í VERKI

Með kaupum á nýja „Lífið er núna“ armbandinu styrkir þú ungt fólk sem greinst hefur með krabbamein og aðstandendur. Armböndin fást í völdum Krónuverslunum og á lifidernuna.is

Maðurinn minn, faðir, tengdafaðir og afi,
Finnþogi Jóhann Jónasson
harðfiskframleiðandi og skipstjóri,
áður búsettur að Tungötu 7, Ísafirði,
lést á hjúkrunarheimilinu Eir í Reykjavík
laugardaginn 4. júní.

Elisabet María Gunnlaugsdóttir
Gunnlaugur Á. Finnþogason **Sumalee Karerum**
Guðrún Anna Finnþogadóttir **Steinar Ríkharðsson**
Jónas Hallur Finnþogason **Guðný Kristín Bjarnadóttir**
Grimur Freyr Finnþogason

Eiginmaður minn, faðir okkar, tengdafaðir og afi,
Halldór Ingi Hallgrímsson
Njörvasundi 15,
lést þriðjudaginn 7. júní.
Útförin fer fram frá Langholtskirkju
fimmtudaginn 16. júní klukkan 13.00.

Kristjana Kristjánsdóttir
Margrét Halldórsdóttir **Kari Juhani Sammo**
Helga Halldórsdóttir **Björn Traustason**
Kristján Halldórsson **Lára Björk Erlingsdóttir**
Hallgrímur Halldórsson **Inga Guðrún Kristjánsdóttir**
og barnabörn.

Ástkær faðir okkar, tengdafaðir, afi og langafi,
Halldór Jónatansson
fv. forstjóri Landsvirkjunar,
lést aðfaranótt miðvikudagsins 8. júní.

Dagný Halldórsdóttir **Finnur Sveinbjörnsson**
Rósa Halldórsdóttir **Vilhjálmur S. Þorvaldsson**
Jórunn Halldórsdóttir
Steinunn Halldórsdóttir **Raj K. Bonifacius**
afa- og langafabörn.

Elskuleg móðir mín og amma okkar,
Þóra Þorgrímsdóttir
fyrrum starfsmaður
Lífeyrissjóðs verslunarmanna,
áður til heimilis að
Ljósheimum 18a í Reykjavík,
lést fimmtudaginn
26. maí á hjúkrunarheimilinu
Hrafnistu í Reykjavík.
Útför hennar fer fram frá
Langholtskirkju, mánudaginn
13. júní kl. 13.00.

Heiða Sigurrós Gestsdóttir
Svanur Þór Stefánsson
Gestur Magnús Stefánsson
og **Selma Rós Oruc**

Móðir okkar, tengdamamma og amma,
Guðriður Sigurlaug Jónsdóttir
sérkennari,
Garðabæ,
lést þriðjudaginn 26. apríl í
Skógarbæ. Jarðarförin fer fram
miðvikudaginn 8. júní klukkan 13
frá kapellunni í Fossvogi.

Börn, tengdabörn og barnabörn.

Til að birta andláts-, útfarar- eða þakkartilkynningar í Fréttablaðinu þarf að senda tölvupóst á timamot@frettabladid.is eða hringja í síma 550 5055.

Hoppaði trúlega tíu sinnum ofan í til að ná magnaðri mynd

Fyrir áratug birtist á forsíðu Fréttablaðsins mynd af Karli Ágústi Arnarssyni hoppa ofan í Hafnarfjarðarhöfn. Þá var hann þrettán ára og smelli sjálfur Gunnar V. Andrússon af. Karl notaði myndina sem fermingarkort og heldur enn mikið upp á myndina.

benediktboas@frettabladid.is

„Ég man vel eftir þessu,“ segir Karl Ágúst Arnarsson, sem birtist á forsíðu Fréttablaðsins fyrir áratug, að hoppa sex metra niður í Hafnarfjarðarhöfn.

Ljósmyndarinn Gunnar V. Andrússon smelli af, en hann var einn reyndasti blaðaljósmyndari landsins og starfaði við fagid í áratugi.

Í myndatexta við myndina stóð að Karl léti norðanáttina ekki aftra sér frá því að stökkva léttklæddur í Hafnarfjarðarhöfn.

„Það var skítakuldi þennan dag. Það er kannski ekki að sjá á myndinni en ég man að það var verulega kalt. Við löbbaðum svo heim eftir þetta nánast með grýlukerti á andlitinu,“ segir hann og hlær.

Gunnar þurfti nokkrar tölur til að ná þessari eftirminnilegu mynd sem Karl Ágúst hefur notað, meðal annars í fermingarkortid sitt forðum daga.

„Það var svo kalt þennan dag að það var ekkert hægt að synda í sjónum þannig að við vorum bara að hoppa. Við vorum þrjú vinirnir sem vorum að leika okkur að þessu þennan dag og ég man eftir því að ljósmyndarinn var orðinn smeykur um heilsu okkar – því það var svo kalt.

En okkur fannst svo gaman að við hoppuðum oft ofan í iskaldan sjóinn. Svo hættu vinir mínir að hoppa því þeim var svo kalt en ég tók nokkrar aukaferðir til að ná góðri mynd. Ætli ég hafi ekki farið tíu aukaferðir,“ segir Karl Ágúst, sem eðlilega heldur mikið upp á myndina.

Gunnar V. Andrússon eða GVA var einn fremsti fréttaaljósmyndari landsins og margar eftirminnilegar myndir eru til eftir hann þar sem hann hefur skjalfest söguna. Enda var Karl Ágúst uppmunninn yfir að sjálfur GVA hefði smelli af. „Já.

FRÉTTABLAÐIÐ

Helgarblað
9. júní 2022
134. tölublað 12. árgangur
Sími: 512.5000

Sífell meiri sósíalisti
Jón Gnarr hefur setið lengst allra sem borgarstjórn síðan Ingibjörg Sólrún heiti. **Stjórnsmál 16**

Fjórir flétir á áherslum
Frambjóðendur svara spurningum Fréttablaðsins. **Forsetakosningar 22**

Hvitt er inni
Samartískan býður upp á hvítan fatnað frá toppi til átar. **Tiska 32**

3 SÉRBLÖÐ í Fréttablaðinu
Suðurland | Fólki | Abinnu

STOKKID TIL SJÓSUNDS Þessi þrettán ára drengur, Karl Ágúst Arnarsson, lét norðanáttina ekki aftra sér frá því að stökkva léttklæddur um sex metra niður í Hafnarfjarðarhöfn þegar ljósmyndari Fréttablaðsins bar að garði. **FRÉTTABLAÐIÐ**

Landsbyggðin tapar konum

Konur eru alls staðar á landsbyggðinni færri en karlar. Ungar konur hafa frekar flutt burt á síðustu árum. Ástandið er einna verst á Austurlandi.

RYGGJANNA Konur eru alls staðar á landsbyggðinni færri en karlar, en þær hafa í meira mæli flutt burt á síðustu árum. Þetta kemur fram í nýrri rannsókn sem gerð var fyrir Bygðastofnun.

Ástandið er einna verst á Austurlandi þar sem 89 konur eru á hverja 100 karla. Á Suðurnesjum, Vesturlandi og Suðurlandi eru um 94 konur á hverja 100 karla. Höfuðborgarsvæðið er það eina þar sem konur eru fleiri en karlar, eða 101 á hverja 100 karla.

Éf aldursþopparinn 20 til 39 ára er skoðaður kemur fram einn metri kynjannar í sumum landsluttum, sem staðfestir að sögn skýrslubróttundar að ungar konur hafi flutt í meira mæli burt en ungar karlar.

Þannig eru aðeins 86 konur á þessum aldri á Austurlandi fyrir hverja 100 karla. Á Vestfirðum er hlutfellið svo að 89 ungar konur búa þar á hverja 100 ungar karla. Ungar konur heilt yfir landið eru færri en ungar karlar, eða 96 konur fyrir hverja 100 karla.

Konur í þessum aldursþoppi hefur á undanförunum tita árum fækkað í öllum landsluttum nema á Norurlandi vestra. „Drátt fyrir eða kannski setti frekar að segja vegna mikillar uppbyggingar í kringum álversframkvæmdir á Austurlandi hefur munurinn aukist mest þar. Árið 2001 voru 94 konur á hverja 100 karla í þessum aldursþoppi,“ segir í skýrslunni.

Ástæður þess að konur hafa flutt í meira mæli af landsbyggðinni en karlar eru sagðar flókin blanda af einstaklings- og skilpingsbundnum þáttum, tugs- og flíkröftum. „Hvaða leiðir sem farnar verða er þó ljóst að gripa verður til einhverra aðgerða.“ Eftir allar konur á barn- eiginaraldrir flytja úr byggðalaginu verður engin mættiréttug fjölgun og byggðarlögin hrynja saman innan frá.“ **þb**

Hafnarskólastofnun útilokar ekki veiðistopp: **Ýsan við hætumörk**

SVÁVARÖRUGUR „Við erum að horfa á þá stöðvæðing á stöðfnum getur brentilega farið niður fyrir hætumörk. Það getur leitt til þess að okkar ráðgjöf kallir á tóknu veiðum.“

Ráðgjöf Hafnarskólastofnunar er að afbæturleiðir í þessu verði Hafnarskólastofnun, um ástand ýsuafossins þegar hann kynnti í ger stöfnmat og veidiráðgjöf fyrir næsta fiskveiðarári.

Stofnunin leggur til að afbæturleiðir í ýsu verði lækkaðar úr 45 þúsund tonnnum í 32 þúsund tonn. Ýsavæði við landið var allt að 110 þúsund tonn á ári fyrir skemmtu.

Ráðgjöf Hafnarskólastofnunar er að afbæturleiðir í þessu verði auknar um 19 þúsund tonn, eða í 196 þúsund tonn. Mjög líklegt er á allt að 250 þúsund tonn þorsfiska innan tveggja til þriggja ára, að sögn Jóhannas.

Stofnunin leggur til að afbæturleiðir í ýsu verði lækkaðar úr 45 þúsund tonnnum í 32 þúsund tonn. Ýsavæði við landið var allt að 110 þúsund tonn á ári fyrir skemmtu.

Það var skítakuldi þennan dag. Það er kannski ekki að sjá á myndinni en ég man að það var verulega kalt. Við löbbaðum heim eftir þetta, nánast með grýlukerti á andlitinu.

Karl Ágúst birtist á forsíðu Fréttablaðsins fyrir áratug að hoppa í Hafnarfjarðarhöfn. **MYND/ÁÐSEND**

Þetta gerðist: 9. júní 1934

Andrés önd birtist fyrst

Andrés önd birtist fyrst í teiknimyndinni Litla vitra hænan 9. júní 1934 en reyndar var minnst á hann í Disney-bók frá árinu 1931.

Tilurð Andrésar er rakin til þess að Mikki mús var orðinn fyrirmynd fyrir börn en Walt Disney langaði í persónu sem gæti sýnt neikvæðari skapgerðar-einkenni. Andrés frá árinu 1934 er svipaður því sem hann er í dag. Litur fjaðrana og gogsins er eins, auk þess er bláa matrósaskyrtnan og hatturinn líka til staðar.

Hann er þó lengri, bústnari og fætur hans eru minni. Persónuleiki Andrésar

hefur ekki heldur breyst á öllum þessum árum frá frumsýningu hans.

Á fjórða áratug síðustu aldar birtist hann venjulega sem hluti af þrengi ásamt Mikka mús og Guffa en hann fór að birtast einn sins liðs í teiknimyndum árið 1937 frá og með teiknimyndinni Don Donald. Í teiknimyndunum þar sem hann einn var stjarnan voru nýjar persónur tengdar Andrési kynntar til sögunnar, þar á meðal kærasta hans, Andrésína, og

frændur hans, Ripp, Rapp og Rupp.

Frægustu teiknararnir sem unnu að Andrésarsögum í bókum og blöðum voru Al Taliaferro, Carl Barks og Don Rosa. Barks er þekktur fyrir að skapa sagnaheim sem er kenndur við Andrés og bætti ýmsum nýjum persónum við hann, þar á meðal hinum moldríka frænda Andrésar, Jóakim aðalönd. Sem myndasögupersóna er Andrés mun vinsælli í Evrópu en í Bandaríkjunum, sérstaklega á Norðurlöndunum, þar sem vikuleg Andrésblöð eru víða enn mjög vinsæl. ■

Okkar ástkæra
Sigríður Halla Jóhannsdóttir
Baugstjörn 1, Selfossi,
lést á Hjallatúni, Vík, laugardaginn
4. júní. Útförin verður gerð frá
Selfoskirkju þriðjudaginn 14. júní kl. 14.

Fríðgeir Fríðgeirsson
og systkini hinnar látnu.

Ástkær sambýlismaður minn og faðir minn,
Eyvindur Eiríksson
andaðist á heimili sínu þann 22. maí sl.
Jarðarförin hefur farið fram
í kyrrþey að ósk hins látna.

Tatjana Zalite
Eiríkur Ingi Eyvindsson

Tiltekt

Lokahelgin!

Á morgun og laugardag, 10. - 11. júní.

Valdar vörur
á stórlækkuðu verði,
enn meiri afsláttur!

FRITZ HANSEN, ROSENDAHL,
STELTON, ERIK JORGENSEN,
MARIMEKKO, KNOLL, ARTIFORT,
OG ALLIR HINIR

Skeifan 6 / Kringlan / Smáralind / Laugavegur 7 / 5687733 / www.epal.is

10-70%
AFSLÁTTUR

Dagskrá

Hringbraut

- 18.30 Fréttavaktin** Farið yfir fréttir dagsins í opinni dagskrá.
- 19.00 Vöggustofumálið - fyrri hluti** Samantekt á Vöggustofumálinu í umsjón Elínar Hirst og Péturs Fjeldsted.
- 19.30 Suðurnesja-magasín** Vikurfretta Mannlífið, atvinnulífið og íþróttirnar á Suðurnesjum.
- 20.00 Pressan** Sigurjón Magnús Egilsson fær til sín góða gesti þar sem rætt verður um það sem efst er á baugi hverju sinni.
- 20.30 Fréttavaktin**
- 21.00 Vöggustofumálið - fyrri hluti (e)**

RÚV Sjónvarp

- 13.00 Heimaleikfimi**
- 13.10 Fólkið í landinu** Helga Sigurjónsdóttir.
- 13.35 Útsvar 2011-2012** Dalvíkurbyggð - Fljótaldshérað.
- 14.35 Sumarævintýri Húna** Upphafið.
- 15.00 Á tali hjá Hemma Gunn** 1989-1990
- 16.15 Mamma mín**
- 16.30 Framapot**
- 16.55 Opnun** Hrafnhildur Arnardóttir og Ingólfur Arnarson.
- 17.35 Veiðikofinn** Háfurinn.
- 18.00 KrakkaRÚV**
- 18.01 Ofurhetjuskólinn**
- 18.16 Fótboltastrákurinn Jamie**
- 18.44 Rammviltt í Reykjavík** Heimur galdrakarlansins.
- 18.49 Miðaldafréttir** Fyrsti pappírinn.
- 18.50 Lag dagsins** GusGus - Love Is Alone.
- 19.00 Fréttir**
- 19.25 Íþróttir**
- 19.30 Veður**
- 19.35 Kastljós**
- 19.55 Húsið okkar á Sikiley.** Husdrömmar þá Sicilien
- 20.35 Haltu mér, slepptu mér** Áttunda þáttaröð af þessum rómantisku gamanþáttum.
- 21.25 Aldur og yndisþokki.** Stoltset og forfall
- 22.00 Tiufréttir**
- 22.15 Veður**
- 22.20 Lögregluvaktin.** Chicago PD
- 23.05 Vítjanir.** Mamma, má ég sjá? Móðir Kristínar hefur ekki tekið lyfin sín lengi og er komin í manni. Þegar hún lætur sig hverfa er björgunarsveitin kölluð út.
- 23.55 Dagskrárlok**

Sjónvarp Símans

- 12.30 Dr. Phil**
- 13.15 The Late Late Show**
- 14.00 The Block**
- 15.00 Black-ish**
- 15.25 Family Guy**
- 16.30 Spin City**
- 16.55 The King of Queens**
- 17.15 Everybody Loves Raymond**
- 17.40 Dr. Phil**
- 18.25 The Late Late Show**
- 19.10 Single Parents**
- 19.40 Missir**
- 20.15 Ræktum garðinn**
- 20.30 How We Roll**
- 21.00 Impeachment**
- 21.50 NCIS. Hawaii**
- 22.35 Ray Donovan. The Movie**
- 00.15 The Late Late Show**
- 01.00 Tell Me a Story**
- 01.45 Law and Order. Special Victims Unit**
- 02.30 Dexter. New Blood**
- 03.25 Pose**
- 04.15 Tónlist**

Stöð 2

- 07.55 Heimsókn**
- 08.20 The Mentalist**
- 09.00 Bold and the Beautiful**
- 09.25 Shrii**
- 09.50 MasterChef Junior**
- 10.30 Einfalt með Evu**
- 10.50 Mom**
- 11.10 Cyrus vs. Cyrus Design and Conquer**
- 11.35 X-Factor Celebrity** Einn vinsælasti skemmtiþáttur veraldar er hér komin prýddur stjörnum héðan og þaðan úr bresku skemmtanalífi.
- 12.40 Nágrannar**
- 13.00 30 Rock**
- 13.25 Besti vinur mannsins**
- 13.45 Making It**
- 14.30 Making It**
- 15.15 The Cabins**
- 16.05 The Heart Guy**
- 16.50 Shipwrecked**
- 17.40 Bold and the Beautiful**
- 18.00 Nágrannar**
- 18.26 Veður**
- 18.30 Fréttir Stöðvar 2**
- 18.50 Sportpakkinn**
- 18.55 Ísland í dag**
- 19.10 The Cabins**
- 19.55 Girls5eva**
- 20.25 NCIS. New Orleans**
- 21.10 The Blacklist**
- 21.55 Real Time With Bill Maher**
- 22.50 Conversations with Friends**
- 23.25 Barry**
- 23.55 Hotel Portofino**
- 00.50 The Mentalist**
- 01.35 Shrii**
- 02.00 Mom**
- 02.20 30 Rock**
- 02.40 Shipwrecked**

Tveggja þátta röð um Vöggustofumálið

Vöggustofumálið verður til umfjöllunar á Hringbraut klukkan 19 í kvöld. Um er að ræða tvo þætti þar sem nýtt efni verður sýnt í bland við efni sem þegar hefur verið sýnt á Fréttavaktinni í vetur. Málið hefur vakið mikla athygli og fram hafa komið vitnisburðir um meðferð á ungbörnum sem ekki eru í samræmi við þær kröfur sem gerðar eru í dag. Umsjón hafa Elín Hirst og Pétur Fjeldsted.

Krossgáta

1	2	3		4	
5				6	7
8			9		
10			11		
		12			
13	14				
15				16	
	17				

LÁRÉTT

- 1 rófa
- 5 seinka
- 6 málmur
- 8 rugla
- 10 í röð
- 11 fjallsbrún
- 12 ferlirit
- 13 hljóðfæri
- 15 tímaeining
- 17 hindra

LÓÐRÉTT

- 1 dreifður
- 2 hnarreist
- 3 eldstó
- 4 sníða
- 7 bæta
- 9 ske
- 12 hrjúf
- 14 tæpa
- 16 verkfæri

LÁRÉTT: 1 skort, 5 tef, 6 al, 8 ringla, 10 jk, 11 egg, 12 graf, 13 lyra, 15 ljósar, 17 aftur.
LÓÐRÉTT: 1 strjáll, 2 keilk, 3 ofn, 4 tálga, 7 lag, 9 gerast, 12 gróf, 14 yja, 16 ár.

Sudoku

		6	1		7		3	8
				2				
8	4						5	
			7					
5		3	6	1	9	4		
2		1	8				7	
		5	2		4	3		9
1	2		6			4	8	5
						1	2	

			3	8		7		5
9	4		1			2		
		8		2				
2						9		1
7	6						5	
1			4					
	9	5					6	3
4	6							
				4	8			

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvítaka neina tölu í röðinni.

Pondus

Eftir Frode Øverli

PRESSAN

PRESSAN

FIMMTUDAGA KL. 20.00
OG AFTUR KL. 22.00

Hraður þáttur um helstu fréttamál
líðandi stundar í umsjón Sigurjóns M.
Egilssonar.

HRINGBRAUT

VÖGGUSTOFUMÁLIÐ

FYRRI HLUTI

Í KVÖLD KL. 19.00 OG 21.00

Vöggustofumálið heldur áfram á Hringbraut með viðtölum sem ekki hafa birst áður til viðbótar við efni sem Elín Hirst hefur unnið fyrir Fréttavaktina á Hringbraut.

Tveir nýir þættir sem varpa skýrara ljósi á Vöggustofumálið og aðbúnað barnanna sem þar voru vistuð. Einnig sýnum við einstaka endurfundi starfsstúlku vöggustofunnar og drengs sem hún tók ástfóstri við fyrir 60 árum.

Seinni hluti er á dagskrá á fimmtudagskvöldið 19. júní næstkomandi kl. 19.00 og 21.00.

HRINGBRAUT

Þórunn Elísabet Sveinsdóttir sýnir á Ísafirði. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Þórunn í Úthverfu

kolbrunb@frettabladid.is

Laugardaginn 11. júní kl. 16 verður opnuð sýning á verkum Þórunnar Elísabetar Sveinsdóttur í Úthverfu á Ísafirði. Sýningin ber heitið Tímaflakk og stendur til 30. júní. Í hugleiðingum Þórunnar um sýninguna segir: Blanda af útsaum og blásaum; launhelgum Egyptalands; afa mínum; konum í ættlegg Ástu; gjöfum úr þessu lifi – mínu og annarra; sumt lánað úr bókum, mínum hugarheimi og löngu liðnum tíma.

Blanda af útsaum og blásaum; launhelgum Egyptalands; afa mínum; konum í ættlegg Ástu; gjöfum úr þessu lifi.

Þórunn Elísabet stundaði myndlistarnám við Myndlista- og handíðaskóla Íslands. Hún hefur haldið einkasýningar, samsýningar og unnið við fjölda verkefna í leikhúsum og kvikmyndum sem búninga- og leikmyndahönnuður. ■

Hópurinn sýnir á Korpúlfsstöðum. MYND/ADSEND

Eftir fjörutíu ár

kolbrunb@frettabladid.is

Í dag, fimmtudaginn 9. júní kl. 17.00, verður sýningin MHÍ 40 árum síðar opnuð á Hlöðuloftinu á Korpúlfsstöðum. Í tilefni af því að nú eru 40 ár liðin frá útskrift frá Myndlista- og handíðaskóla Íslands, hefur hópur skólafélaga sett upp samsýningu á Hlöðuloftinu á Korpúlfsstöðum til þess að marka þann áfanga. Á sýningunni eru málverk, vatns-litamyndir, textíilverk, keramik og teikningar.

Listamennirnir sem eiga verk á sýningunni eru: Aðalheiður Valgeirsdóttir, Bryndís Björgvinsdóttir, Daði Harðarson, Dóra Kristín Halldórsdóttir, Garðar Pétursson, Guðbjörg Ringsted, Herborg Sigtryggsdóttir, Pjetur Stefánsson, Rut Rebekka Sigurjónsdóttir, Sigrún Harðardóttir, Sigurbjörn Jónsson, Tollí.

Sýningin er opin fimmtudaga til sunnudaga frá kl 14-17 og henni lýkur 26. júní. ■

Hanni granni dansari er sjötta bókinn í hinum vinsæla bókaflokki um Stellu og fjölskyldu hennar. Höfundurinn er, eins og flestir ættu að vita, Gunnar Helgason.

Um söguþráðinn segir Gunnar: „Nú ákveður Stella að gerast samfélagsmiðlastjarna. Í síðustu bók var tekið myndband af henni þar sem hún var í slag á Stjörnutorgi í Kringlunni og hún varð sér einnig til skammar í hléi á frumsýningu í MH. Hún fer að taka myndbönd af fólkinu í kringum sig, aðallega Hanna granna sem er látinn skutla Sigga sitrónu í danstíma og dregst sjálfur inn í þá tíma. Út af þessum myndböndum Stellu, sem vekja mikla athygli, verður Hanni frægur og er alls ekki sáttur við það. Svo forfallast einn dansarinn í Allir geta dansað og úrslitaþátturinn er eftir.“

Spurður um erindið í bókinni segir Gunnar: „Ég er í og með að fjalla um þörf okkar allra, ekki bara barna og unglunga, til að búa til glansmynd af okkur á samfélagsmiðlum. Ég held að það sé mjög erfitt fyrir börn og unglunga að alast upp á þessum tímum af því að þau eru alltaf að keppa við glansmyndir sem þau sjá. En þú sem barn og unglungur upplifir þig kannski ekki eins og þú sért jafn glæsilegur.“

Hressir strákar á Hellu

Höfundurinn segist ekki útiloka að Stellubækurnar eigi eftir að verða fleiri. „Ég hef tvisvar lofað því að bækurnar verði ekki fleiri en núna lofa ég engu. Ég hitti hressa stráka í sundlauginni á Hellu og þeir sögðu mér hvað næsta bók ætti að heita: Bella gella krossari. Þetta er svo flottur titill að ég verð að skrifa hana!“

Hið sigilda lag Doggie in the Window kemur við sögu í bókinni. Hvers vegna varð það fyrir valinu? „Það er svo mikil nostalgia í því. Hanni granni er ekki mjög langt frá mér í aldri og hann hlýtur að hafa dansað við þetta lag á sínum tíma. Ég var viss um að það hefði verið gerður íslenskur texti við lagið en það var ekki. Þorgils Björvinsson sendi mér svo nýjan íslenskan texta og Valgerður Guðnadóttir syngur lagið sem er komið á Spotify.“

Íslenski textinn er aftast í bókinni en í hljóðbókinni er lagið sungið. Annað lag kemur einnig við sögu, Undir stjörnum eftir Selmu Björnsdóttur, en hún er meðal persóna í bókinni.

Það er mjög gaman fyrir höfund að sjá bækur sínar lifa áfram, segir Gunnar.

FRÉTTABLAÐIÐ/
ERNIR

Aðstandendur sýningar sem beðið er með ópreyju.

MYND/ADSEND

Þörfin fyrir glansmynd

Kolbrún Bergþórsdóttir kolbrunb@frettabladid.is

Fengið fleiri lesendur

Skiptir það máli fyrir Gunnar að bókinn kemur út sem hljóðbók og gerir það ekki að verkum að minna selst af henni í bókabúðum?

Hann svarar: „Það liður alltaf styttri tími frá því bók kemur út þar til hún er komin út á hljóðbók. Þegar þessi tími styttest þá getur fólk farið að hugsa með sér af hverju það ætti að kaupa bók til að gefa í jólagjöf þegar hún verður komin út á hljóðbók eftir mánuð. Þess vegna koma mínar bækur á Storytel 8-12 mánuðum eftir útgáfu. Hljóðbókagáfan hefur samt orðið til þess að ég hef fengið fleiri lesendur og eldri bækurnar hafa lifnað við. Það er mjög gaman fyrir höfund að sjá bækur sínar lifa áfram.“

En vill hann ekki líka sjá bókina uppi í bókaskáp hjá krökkum?

„Auðvitað, ég vil það eiginlega frekar. En það er eitt að vilja og annað er raunveruleiki.“

Það er vitanlega nóg fram undan hjá hinum afkastamikla Gunnari Helgasyni. Verið er að semja um kvikmyndaréttinn á Bannað að eyðileggja sem var tilnefnd til Bókmenntaverðlauna Norðurlandaráðs og Vestnorrænu bókmenntaverðlaunanna. Gunnar vinnur síðan að framhaldsbók sem mun sennilega heita Bannað að ljúga. Í Þjóðleikhúsinu er verið að vinna að stærðarinnar barnasýningu, söngleik sem gerður er eftir Draumaþjófnum. Börn og unglingar hafa því ástæðu til að hlakka til. ■

Ég held að það sé mjög erfitt fyrir börn og unglunga að alast upp á þessum tímum af því að þau eru alltaf að keppa við glansmyndir sem þau sjá.

Draumaþjófurinn í Þjóðleikhúsinu

Nýr íslenskur barna- og fjölskyldusöngleikur, byggður á bók Gunnars Helgasonar, Draumaþjófnum, sem kom út árið 2019, verður frumsýndur á Stóra sviði Þjóðleikhússins í mars. Bókinn umbreyttist nú í ævintýralega leikhúsveislu fyrir alla fjölskylduna undir stjórn Stefáns Jónssonar.

Leikstjórn er í höndum Stefáns Jónssonar. Björk Jakobsdóttir skrifar leikgerðina, Ilmur Stefánsdóttir er leikmyndahöfundur, Filippía Elísóttir hannar búninga, Þorvaldur Bjarni Þorvaldsson semur tónlist verksins og verður tónlistarstjóri í sýningunni og lýsing er í höndum Björns Bergsteins. Lee Proud er danshöfundur en hann hefur stýrt dansi og hreyfingum í mörgum stórsýningum hér á landi á undanföllum árum.

Miklu meira en bara ódýrt

Loftpressur mikið úrval

frá 3.995

Viðgerðarkollur 9.995

Viðgerðarbretti 9.995

19.999

4.795

44.995

Vélagálgí 2T

14.995

Vélastandur 500kg

AirBrush loftdæla 19.995

1.995

Burstar í borvél

12.999

6T Búkkar 605mm Par

frá 1.495

Startkaplar

4.995

Hleðslutæki 12V 6A

Flugnanet margar gerðir

frá 9.999

Háprýstidælur

frá 795
Mikið úrval af verkfæratöskum

7.995

1/2 Toppasett

14.995

1/2+1/4 Toppasett Kraftmann 94stk

5.995

Verkfærasett 108 stk

4.995

Skrall-lyklar 8-17

Steðjar í miklu úrvali

Jarðskrúfa 785

Vice Multi angle 6.985

Fjöltengi í miklu úrvali, 1.5M/3M/5M 3/4/5/6/8 tengla

15.995

Ranamyndavél

Bón og bílavörur í miklu úrvali

Verðmæta-skápar frá 4.995

Fötur og balar í miklu úrvali

Lyklabox í miklu úrvali

Bensínbrúsar 5/10/20L Plast/Stál

Barnaverkfærasett 2.985

frá 995

Límbyssur

Verkfærasett 4.995

Myndlistavörur í miklu úrvali inn á:

Listverslun.is

Pennslasett 10 stk. 999

Fjölsög Höffttech

5.999

Stigar og tröppur í úrvali

Rafmagnsvirtaliur í miklu úrvali

Útskurðarsett

24.995

Súluborvél 350W

9.999

Silverline LI-ion 18V hleðsluborvél 13 mm

19.995

Metabo KS216 bútsög

SDS Lofthöggvél GMC SDS vélar frá 9.999,-

Verkfæralagerinn

Smáratorgi 1, 201 Kópavogi, sími 588 6090, vl@verkfaeralagerinn.is
Mán.-fös. kl. 9-18, lau. kl. 10-17, sun. kl. 12-16

Stór og flott gólfefnadeild Eitt mesta úrval landsins!

Hjá BAUHAUS finnur þú meira en 250 gerðir af parketi, bæði harðparketi og vínlparketi á lager. Hjá okkur finnur þú einnig alla þá aukahluti sem þarf í verkið. Okkar frábæra starfsfólk er tilbúið að aðstoða með góð ráð og leiðbeiningar hvernig best sé að leggja parketið, huga að umhirðu þess eða annað sem þú kannt að spyrja um er varðar nýja parketið þitt!

25%

afsláttur af öllu gólfefni og flísum

MÍÐAÐ VIÐ ALMENNT VERÐ

LOGOCLIC

kronoflooring

BERRY

ALLOC

b!design

PERGO

PARADOR

moland

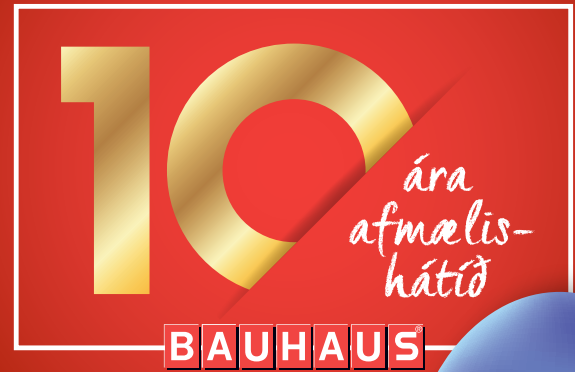

BAUHAUS

MÁNUDAGA-FÖSTUDAGA KL. 8:00-19:00
LAUGARDAGA KL. 10:00-18:00
SUNNU- OG HELGIDAGA KL. 10:00-18:00

BAUHAUS REYKJAVÍK - Lambhagavegur 2-4 - 113 Reykjavík - 515-0800
Tilboðin gilda eingöngu frá fimmtudeginum 9. júní til og með sunnudeginum 12. júní

10 ÁR MEÐ EITT MESTA ÚRVAL LANDSINS

25%
afsláttur af öllum
frá Grohe
MIÐAÐ VIÐ ALMENNT VERÐ

Nokkur ár eru síðan enski tónlistarmaðurinn Passenger upplifði fyrst fegurð íslenskrar náttúru og nú kemur hann loksins aftur til þess að halda sína fyrstu tónleika, öflugri en nokkru sinni, þótt áfengislegnir ástarsorgarsöngvar séu í farangrinum ásamt kassagítarum.

toti@frettabladid.is

Enski tónlistarmaðurinn Mike Rosenberg er þekktari sem Passenger, en ferill hans tók flugið undir nafninu sem hann hélt eftir þegar samnefnd hljómsveit hans leystist upp.

„Satt best að segja hefur mig langað svo lengi að spila í Reykjavík og ég er ofboðslega spenntur fyrir því að troða upp á sunnudaginn og vonast til að sjá eins marga Íslendinga og mögulegt er,“ segir Passenger um tónleikana sem hefjast í Eldborgarsal Hörpu klukkan 20 að kvöldi 12. júní

„Ég kom til Íslands 2016, minnir mig, og við tókum upp eitthvað af myndböndum og helling af myndum fyrir plötuumslög. Þá langaði mig líka bara að koma hingað í fri þannig að ég hef komið til Íslands en hef ekki spilað hérna áður. Alveg síðan ég kom fyrst hef ég verið á leiðinni að koma aftur og halda þá tónleika og ég get ekki beðið. Þetta er fyrsta tækifærið eftir kóvíd og allt það þannig að ég er mjög spenntur.

Ég kem tveimur dögum fyrir tónleikana, eða eitthvað svoleiðis, og stefni á að fara í smá ævintýraleiðangur með vini mínum að skoða okkur aðeins um í ykkar fagra landi,“ segir Passenger.

Brot af því besta

„Þetta verður sannkölluð blanda, einhvers konar óopinbert „best of“ og ég reyni að taka gamalt og nýtt í bland og að sjálfsögðu líka Let Her Go og þessi vinsælustu lög,“ segir Passenger, þegar hann er spurður hvers aðdáendur hans á Íslandi megi vænta í Eldborg.

„Og það er rétt að halda því til haga að ég spila ekki með hljómsveit. Þetta verður bara ég, einn míns liðs, en ég held að það rugli marga að Passenger hljómar auðvitað eins og hljómsveit en þetta er bara ég og gítarinn.“

Hver vegur að heiman

Passenger býr í Brighton á suðurströnd Englands og telur víst að umhverfisáhrifa þaðan gæti í lagasmíðum hans. „Já, ég held það klárlega þó ekki væri nema bara landfræðilega, þú veist. Þetta er við ströndina og sveitin í kring er líka falleg. Það var mjög gott að alast upp í Brighton. Þetta er dásamlegur staður, en ég er ekki hlutlaus þar sem ég ólst þar upp en ég hef heyrt að Íslendingar kunni vel við sig þar, ekki satt?“

Hann bætir við að bærinn sé ekki það stór að manni finnist maður týnast, nafnlaus í fjöldanum. „En góður borgarfilingur og nógu stórt til þess að bönd komi hingað til að spila. Allt er mjög frjálst hérna og listalíf þó blómlegt og þetta hefur örugglega haft áhrif á heimssýn mína og hvernig ég sem lög.“

Passenger hefur hlotið margvísleg verðlaun fyrir tónlist sína og víða náð plátínusölu en er í grunninn götuspilari sem ferðaðist víða um lönd með gítarinn þaðan sem lagið Let Her Go leiddi hann frá götuhornum yfir á stóra íþróttaleikvanga.

Lagið komst í toppsæti á listum í nítján löndum 2013 og er komið yfir tvær milljónir spilana á YouTube. „Ég ferðaðist mikið, um Evrópu, Ástralíu og Bandaríkin, áður en Let Her Go sló í gegn og bjó eiginlega bara hér og þar,“ segir Passen-

Brennivín og brostin hjörtu í farteskinu

Passenger, síður þekktur sem Mike Rosenberg andar að sér innblæstrinum sem berst til Brighton frá hafinu. MYND/ADSEND

ger sem telur þetta flakk á sér eina helstu ástæðuna fyrir því hversu vel honum líður heima í Bjartatúni.

„Ég held að þegar ég er ekki á tónleikaferðum þá vilji ég bara koma heim. Ég er svo heppinn að eiga enn mjög góða vini hérna og öll fjölskyldan mín býr enn í Brighton þannig að það meikar í raun bara sens að koma heim.“

Einn með gítarinn

Passenger segist hafa byrjað í götuspilinu, eða böskinu, fljótlega upp úr tvítugu, þegar hljómsveitin Passenger leystist upp. „Hljómsveitin byrjaði fyrir mörgum árum en gekk ekki upp af mörgum ástæðum þannig að ég sat uppi með fullt af lögum og vildi örvæntingarfullur koma tónlistinni minni til fólks.“

Þá var hann ekki með plötusamning og alfarið á eigin vegum og segir böskíð hafa birst sér sem einhvers konar töfralausn. „Þetta var bara það augljósa í stöðunni vegna þess að þú þarft ekki umboðsmann, útgefanda, sérstakan vettvang eða hvað sem er annað.“

Þú þarft bara eitthvert vinnusíðferði og gítar þannig að ég byrjaði bara að ferðast og það var alveg mögnuð lífsreynsla. Ég gerði þetta í um fimm ár. Þú ferðast um heiminn og hittir svo mikið af alls konar fólki og maður á góða daga og slæma daga og slæmir dagar fyrir böskara

eru ekki skemmtilegir. Ég get lofað þér því.“

Þegar áheyrundur hafi safnast saman fyrir framan hann, jafnvel í hundraðatali, hafi allir erfiðleikarnir núllast út. „Og fólk hefði ekkert vitað um Passenger ef ég hefði ekki látið mig hafa það að böska. Ég lærði heilmikið af þessu. Ekki aðeins um sviðsframkomu og tónlist heldur líka bara hvað það er að vera manneskja.“

YouTube-áhrifin

Passenger fann á flakki sínu um Ástralíu strax mikinn hljómgrunn og þar á hann stóran og tryggan aðdáendahóp, en myndbandið við Let Her Go er mest spilaða YouTube-myndband allra tíma í álfunni.

Hann segist vissulega geta þakkað YouTube miklar vinsældir sínar að einhverju leyti en samfélagsmiðlarnir séu í svo stöðugri þróun að það geti verið erfitt að halda í við þá. Ekki sist án þess að slaka á gæðakröfum þegar til dæmis Tik Tok-myndbönd sem gerð eru í snatri á iPhone séu stöðugt að sækja í sig veðrið.

„Þetta er á stöðugri hreyfingu en YouTube hefur svo sannarlega haft gríðarleg áhrif fyrir mig. Let Her Go, eitt og sér, hefur fengið sturlað mikið áhorf sem hefði aldrei verið mögulegt án YouTube og ég er mjög þakklátur fyrir það.“

Alveg síðan ég kom fyrst hef ég verið á leiðinni að koma aftur og halda þá tónleika og ég get ekki beðið.

Hjartasár hreinsað með áfengi

Passenger hefur gert tólf plötur á þrettán árum og í ársbyrjun 2021 sendi hann frá sér plötuna Songs for the Drunk and Broken Hearted sem átti upphaflega að koma út ári áður en heimsfaraldurinn setti sitt strik í þann reikning.

„Sem gamalli fyllibyttu með margbrotið hjarta verð ég nú að segja að mér þykir ósköp notalegt að enn skuli einhver nenna að gerast málsvari þessa þjóðfélagshöps sem oftast liggur óbættur hjá garði.“

„Alltaf maður, alltaf. Þessi plata snýst um sambands slit og sérstaklega þessa fyrstu mánuði á eftir þegar þú drekkur vissulega of mikið og tekur ýmsar áhugaverðar ákvarðanir. Ég held að fyrir tónlistarfólk sé þetta mikilvægur tími til að kortleggja og ég gerði mitt besta ...

„Og komst nokkurn veginn heill frá þessu?“

... og kom sterkari út úr þessu.“

Kærkomið Covid-hlé

Passenger segir aðspurður að til að byrja með hafi samkomubönn og aðrar sóttvarnaaðgerðir komið illa við hann. „Mér fannst þetta erfitt til að byrja með, þú veist. Ég held að ég hafi nánast búinn að vera stöðugt á ferðinni í tíu ár áður en Covid skall á.“

Þegar þú ert orðinn vanur því að vera alltaf á ferðinni að spila fyrir fólk á hverju kvöldi þá tekur það á þegar það verður skyndilega ómögulegt. Klárlega. En ég held að þegar maður lítur til baka þá hafi líklega verið mjög gott fyrir mig að taka pásu og vera út af fyrir mig vegna þess að annars hefði ég líklega bara haldið áfram þangað til ég hefði brunnið út.

Það var því gott að fá fri frá tónleikaferðalögum og ég samdi helling af lögum sem sum hafa ratað á plötur síðan þá. Þannig að þetta var mjög skapandi tímabil þótt það hafi verið svolítið svekkjandi inn á milli.“

Sáttur í 5. sæti

Þegar breskt tónlistarfólk ratar í viðtöl við Fréttablaðið hefur skapast hefð fyrir því að rukka þau um hvaða liði í enska boltanum þau fylgi að málum og Passenger er því beðinn um að gera grein fyrir stuðningi sínum við Arsenal.

„Pabbi minn er frá Bandaríkjunum og veit ekkert um knattspyrnu þannig að ég fæddist ekki inn í neina fótboltasögu eða arfleifð þannig að ég gat eiginlega bara valið mér lið.“

Og ég veit það ekki, ég byrjaði bara að halda með Arsenal þegar ég var sjö eða átta ára vegna þess að vinir mínir gerðu það og ég hef verið mikill aðdáandi allar götur síðan. Við áttum frábært fimm til tíu ára tímabil en síðan hefur þetta verið svolítið erfitt síðasta áratuginn,“ segir Passenger og víkur að stjórnanum Mikel Arteta.

„En ég held að Arteta sé góður náungi, mjög klár og ég held að hann sé að taka góðar ákvarðanir. Það var mjög erfitt að horfa upp á Tottenham taka 4. sætið sem við rétt misstum af. En ég hugsa nú að ef einhver hefði boðið mér 5. sætið í byrjun tímabilsins þá hefði ég klárlega þegið það með þökkum.“ ■

Nýtt!
bragðgott
Nutella fylling

Taktu bragðgóðu Myllu smáur kökurnar alltaf með

> Taktu Myllu smáur kökur alltaf með fyrir alla. Myllu smáur kökur eru alltaf 4 í pakka, 4 smáur með möndlu, 4 smáur með súkkulaði og núna 4 smáur með Nutella. Fáðu þér smá Myllu einu sinni á dag.

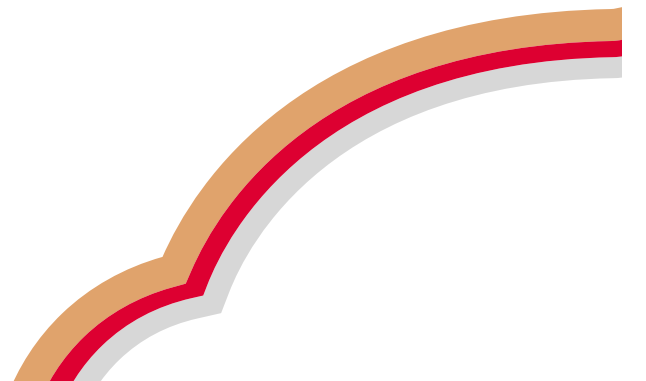

Myllu smáur kökur og bragðgóðar
- núna með Nutella-fyllingu í úrvali með möndlum og súkkulaði.

Alltaf útbakað
síðan 1959

> nánar á myllan.is

Spennandi skrekkur í bíó

Heimildarmyndin Skrekkur á bak við tjöldin er lokaverkefni fjögurra 10. bekinga úr Laugalækjarskóla. Þeir frumsýna myndina í Laugarásbíói í dag og eru að vonum spenntir, enda ekkert smámál fyrir unga kvikmyndagerðarmenn að fá inni í kvikmyndahúsi.

toti@frettabladid.is

Útskriftarverkefni 10. bekinganna Adams Son Thai Huynh, Kára Einarssonar, Orra Eliassen og Rommels Ivar Q. Patagoc frá Laugalækjarskóla, er heimildarmynd um þátttöku skólans í Skrekk, sem þeir gera sér lítið fyrir og frumsýna í hverfisbíóinu sínu, Laugarásbíói, í dag.

Skrekkur á bak við tjöldin er 40 mínútna löng heimildarmynd um þátttöku Laugalækjarskóla í Skrekk, hæfileikakeppni grunnskólanna í Reykjavík 2021, en kvikmyndagerðarmennirnir ungu segja allir að það hafi haft mikil áhrif á líf þeirra að taka þátt í keppninni.

„Þetta var upprunalega hugmyndin hans Kára,“ segir Orri, sem er í forsvari fyrir hópinn. „Hann hafði gert svipaða mynd um undanúrslitakvöld Skrekks 2020 en hún var bara um undanúrslitakvöldið og sýndi bara í rauninni allan daginn. Þetta var bara skemmtilegt.“

Átta klukkutímar

Orri segir Kára síðan hafa viljað kafa dýpra ofan í ferlið með því að endurtaka leikinn í kringum keppnina síðla árs í fyrra. „Honum fannst þetta ekki sýna nógu mikið því þetta var bara keppnisdagurinn en sýndi ekki allt ferlið. Þú veist, hvernig hugmyndin að Skrekksatriðinu kom upp, hvernig gekk að vinna það og allar áskoranirnar sem komu upp í ferlinu. Þannig að hann langaði að gera alvöru mynd á næsta Skrekksári sem var 2021.“

Kári ákvað því að taka upp eins mikið og hann mögulega gæti frá öllum Skrekksæfingunum í skólanum og frá bæði undanúrslita- og úrslitakvöldinu. „Sem hann gerði og var kominn með alveg átta klukkutíma eða eitt-hvað af myndefni.“

Rannsóknarspurningin

Eitthvað sem kom sér vel þegar

Strákarnir gerðu, samhliða kvikmyndagerðinni, könnun þar sem rúmlega 300 keppendur í Skrekk svöruðu rannsóknarspurningunni. „Þetta var almennt bara mjög skemmtilegt verkefni,“ segir Orri og lætur fljóta með að niðurstöður rannsóknarinnar hafi verið afgerandi.

Dýrmætt ferli

„Það kom mjög skýrt fram að Skrekkur skiptir unglinga í Reykjavík mjög miklu máli, sem er bara æðislegt.“ Orri segir þetta þó ekki hafa komið þeim félögum mjög á óvart þar sem þetta sé í takti við reynslu þeirra.

Strákarnir segja það nefnilega magnaða upplifun að „búa til sviðs-

verk með skólafélögum sem enda á að verða bestu vinir manns. Hópurinn leggur allt í að nýta mínúturnar á stóra sviðinu og tilfinningarnar sjást í myndinni. Margir halda að Skrekkur sé bara það sem gerist í Borgarleikhúsinu en á endanum er það ferlið allt sem er dýrmatast.“

Orri segir Skrekk einnig hafa styrkt hann og fleiri félagslega. „Og að vera betri í að tala við fólk og koma fram og dila við stress og kvíða og ýmislegt.“

Rosalegt að komast í bíó

Strákarnir frumsýna myndina í Laugarásbíói í dag klukkan 16.30 og Orri leggur áherslu á að þetta verði eina bíósýningin. „Okkur langaði að gera þetta svolítið stórt og við fengum styrk frá Reykjavíkurráði ungmenna til þess að geta sýnt í bíói. Þannig að við fórum og töludum við Laugarásbíó og það var frábært hvað þau voru opin fyrir þessari hugmynd okkar.“

Þeim fannst ekkert mál að leyfa okkur að sýna þar og nota þeirra vefsíðu til þess að selja miða á sýninguna okkar. Það er náttúrulega rosalegt að fá að sýna þetta í bíói og við erum bara mjög þakklátir Laugarásbíói fyrir það. ■

Ljóst að Sverrir væri jafnaðarmaður

odduraevar@frettabladid.is

„Þetta var mjög fullorðins,“ segir söngvarinn, stærðfræðikennarinn og nú bæjarfulltrúi Reykjanessbæjar, Sverrir Bergmann, sem hefur setið sinn fyrsta bæjarstjórnarfund.

Þar fékk Sverrir afhent spjald með nafninu sínu, en fundurinn var með rólegra móti. „Það var mikið af nýliðum og fólki sem hefur ekki verið í bæjarstjórn áður, þannig að þetta snerist meira um að mæta og taka í spáðana á fólki.“

Sverrir var í þriðja sæti á lista Samfylkingar og óháðra og segist í ljósi fylgis flokksins hafa gert ráð fyrir því að komast inn. „Ég gerði mér grein fyrir því hvað ég var að vaða út í.“

Hefurðu alltaf verið jafnaðarmaður?

Sverrir Bergmann með nafnspjalðið.

„Ég hafði ekki hugmynd um hvað ég var, ef ég á að vera alveg hrein-skilinn,“ segir Sverrir, sem gekk til liðs við framboðið sem óháður.

„Ég hafði aldrei skilgreint mig beint, hvort ég væri jafnaðarmaður eða hvað þetta heitir nú allt. Svo kom það bara á daginn að ég er mikill jafnaðarmaður. Ég hafði ekkert orð yfir það en það kom á daginn að ég er mikill jafnaðarmaður og það kom víst engum á óvart sem þekkir mig.“

Sverris bíða ekki mikil fundahöld á næstunni enda sumarfrí fram undan. Þangað til verður hann þó áfram stærðfræðikennari og söngvari en gengst þó ekki við því að vera uppteknasti maður landsins. „Nei, eru ekki allir á haus, alls staðar?“ ■

FRÉTTA
VAKTIN

FRÉTTAVAKTIN

KL. 18.30 ALLA VIRKA DAGA

Fréttavaktin býðum landsmönnum upp á fjölbreytta fréttaumfjöllun í opinni dagskrá. Úrvalsið fjölmiðlafólks fer yfir fréttayfirlit dagsins ásamt því að fá til sín góða gesti að ræða helstu mál líðandi stundar.

Fréttavaktin er á dagskrá alla virka daga á Hringbraut og frettabladid.is

HRINGBRAUT

Áfanganum fagnað

Þú finnur úrval af vönduðum og fallegum útskriftargjöfum hjá okkur

Ferðataska Cloud 55 cm
22.999 kr.

Ferðataska Cloud 69 cm
28.999 kr.

Ferðataska Cloud 79 cm
32.699 kr.

Tölvubakpoki
6.079 kr.
VERÐ ÁÐUR 7.599 KR.

Hliðartaska
7.815 kr. VERÐ ÁÐUR 9.769 KR.

20%
afsláttur

Vörulíval er mismunandi eftir verslunum. Gildistími tilbóðs er til og með 13. júní eða á meðan birgðir endast. Upplýsingar eru birtar með fyrirvara um villur og myndabreytingar.

BOSS
HUGO BOSS

Ferðahátalari, penni og
lyklakypa í setti - Gear Matrix
25.500 kr.

Þráðlaus heyrnartól - Gear
18.300 kr.

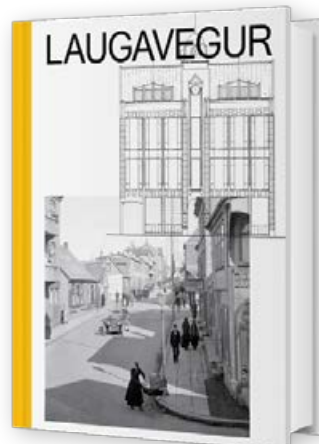

Kúlupenni og ermahnappur
22.400 kr.

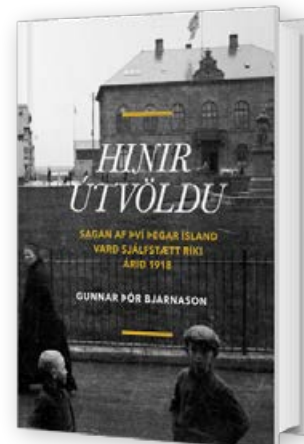

HAY

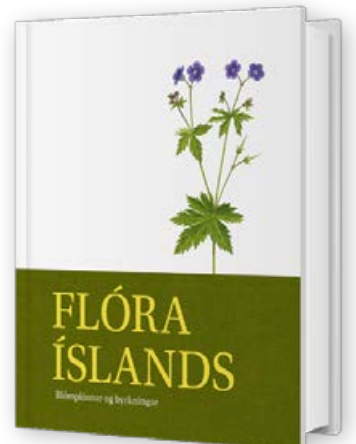
Blómavasar & kertastjappar frá HAY
Verð frá 7.799 kr.

Laugavegur
9.999 kr.
VERÐ ÁÐUR 13.499 KR.

Hinir útvöldu
4.299 kr.
VERÐ ÁÐUR 5.299 KR.

Flóra Íslands
9.999 kr.
VERÐ ÁÐUR 16.999 KR.

www.penninn.is
s: 540-2000

Frí heimsending*
ef pantað er fyrir 10.000 kr.
eða meira á vefnum okkar
*á ekki við um húsgögn og fyrirtækjapjónustu

PENNINN

Eymundsson

ALLT AÐ
60%
AFSLÁTTUR

35%
AFSLÁTTUR

BOSTON VIVA heilsurúm

Boston City heilsurúmin frá Sealy fást í tveimur stærðum; 160x200 og 180x200 cm. Þau koma í tveimur gráum tónum af Viva áklæði, dökkum og ljósum. Botn, dýna og gafi eru klædd sama áklæði sem gefur rúminu glæsilegt útlit. Dýnan er svæðaskipt pokagormadýna. Efst er mjúk og þægileg yfirdýna sem styður vel við líkama þinn. Botninn er með gormum (Boxspring) sem gefur viðbótarfjöðrun.

160x200 cm

Fullt verð: 279.900 kr.

Nú **181.935 kr.**

180x200 cm

Fullt verð: 299.900 kr.

Nú **194.935 kr.**

20%
AFSLÁTTUR

CHIRO UNIVERSE heilsudýna

Chiro heilsudýnurnar eru með vandað pokagormakerfi sem býður upp á minni hreyfingu milli rekkjunauta og betri aðlögun að líkama þínum. Yfirdýnan er svæðaskipt með slitsterkt og mjúkt bómullaráklæði. Dýna sem tryggir réttan stuðning við mikilvæg svæði eins og t.d. neðra mjóðak og axlarsvæði. Til í fleiri stærðum.

140x200 cm

Fullt verð: 105.900 kr.

Nú **84.720 kr.**

25%
AFSLÁTTUR

LICATA tungusófi

Fallegur sófi með hægri eða vinstri tungu. Dökkgráur áklæði. 265 x 164 x 82 cm. Verð 244.900 kr.

Nú **183.675 kr.**

20%
AFSLÁTTUR

ELEGANCE 15 heilsudýna

Sérlega vönduð heilsudýna sem veitir góðan stuðning. Elegance heilsudýnan er með 5 svæðaskiptu pokagormakerfi. Gormakerfi Elegance er mýkra við axlarsvæðið en stífara við neðra bak og miðjussvæði. Elegance heilsudýnan hefur steipta kanta sem gefa um 25% meira svefnrymi og tryggja hámarks endingu dýnunnar. Ein okkar allra vandaðasta gormadýna. Til í fleiri stærðum.

160x200 cm

Fullt verð: 139.900 kr.

Nú **111.920 kr.**

50%
AFSLÁTTUR

STEETON hornsófi

Dökkgrænt áklæði. 283 x 283 x 90 cm. Verð 469.900 kr.

Nú **234.950 kr.**

Afgreiðslutími Rvk
Mán. til fös. kl. 11-18
Laugard. kl. 11-17
Sunnud. LOKAÐ

Holtagörðum, Reykjavík
512 6800
Smáratorgi, Kópavogi
512 6800

Dalsbraut 1, Akureyri
558 1100
Skeiði 1, Ísafirði
456 4566

Upplýsingar eru birtar
með fyrirvara um
prentvillur.

SUMMAR útsala

Sumarútsalan er í fullu fjöri - ekki missa af þessu

AUSTIN sófi

Rafdrifinn 3ja sæta leðursófi með niðurfellanlegu borði í miðsæti. 198 x 95 x 98 cm. Verð 299.900 kr.

20%
AFSLÁTTUR

Nú 239.920 kr.

KOLDING

hægindastóll

Stillanlegur stóll í dökkgráu, rauðu eða svörtu PVC áklæði. Verð 169.990 kr.

25%
AFSLÁTTUR

Nú 127.425 kr.

60%
AFSLÁTTUR

SPA handklæði sandlituð

100% tyrkneskri bómull. 50x100 cm. Verð 895 kr. Nú 358 kr.

25%
AFSLÁTTUR

AVIGNON hægindastóll með skammel

Stillanlegur hægindastóll með innbyggðum skemli. Brúnt, svart, dökkgrátt og rautt PVC leður. Verð 199.900 kr.

Nú 149.925 kr.

20%
AFSLÁTTUR

OPUS tungusófi

Fallegur sófi í Bari dökkgrátt áklæði. 270 x 170 x 90 cm. Verð 219.900 kr.

Nú 175.920 kr.

45%
AFSLÁTTUR

BERMUDA

Útisófasett og borð. 210 x 210 x 80 cm. Hægt að raða upp á marga vegu. Fullt verð: 179.990 kr.

Nú 98.995 kr.

25%
AFSLÁTTUR

MISTRAL HOME
RÚMFÖTUM

140x200 cm

Fullt verð: 10.990 kr.

Nú 8.243 kr.

60%
AFSLÁTTUR
AF AFFARI
VÖRUM

DORMA

Láttu drauminn ræstast

Bakþankar

Kolbeins
 Marteinssonar

Frumkvöðlar og bjánar

Undanfarin misseri höfum við séð góða ávöxtun hlutabréfa og mikinn vöxt meðal almennings í fjárfestingum. Það er fagnaðarefni enda ættu fjárfestingar að vera hluti af fjármálum okkar allra. Einn farsælasti fjárfestir síðari tíma, Warren Buffet, og einn ríkasti maður í heimi, er reglulega spurður út í fjárfestingar og hvað beri að varast í þeim efnunum.

Buffet hefur sagt að gott sé að vera meðvitaður um ákveðið ferli þegar kemur að fjárfestingum. Ferli sem skýrir hvernig góðar hugmyndir um fjárfestingar verða slæmar. Sjálfur hefur Buffet lýst þessu á ensku sem hinum þremur I-um (the Three I's) og vísar í þrjú hugtök sem öll byrja á I. Innovator, Immitador og Idiot sem heimfært á íslensku gæti verið, frumkvöðull, hermikráka og bjáni.

Þannig eru frumkvöðlarnir fyrstir til að fjárfesta, sjá tækifærin sem aðrir sjá ekki og efnast oft vel. Á eftir þeim koma hermikrákurnar sem gera það sama og frumkvöðlarnir og efnast einnig. Síðastir koma svo bjánarnir sem eru reknir áfram af græðgi og von um að þeir muni græða rétt eins og þeir sem á undan komu, sannfærðir um að veislan endi aldrei.

Áskorunin sem við stöndum því frammi fyrir þegar við erum að fjárfesta er að reyna að sjá hvar í ferlinu við erum stödd. Ein þumalputtaregla er að þegar frændi þinn sem aldrei hefur fjárfest á ævinni fer að segja þér frá ofsagróða hlutabréfaviðskipta í fermingarveislu, þá er næsta víst að það er orðinn góður tími til að selja hlutabréfin þín. Þú getur svo keypt hlutabréfin aftur þegar verðið hefur hrunið og um leið ertu orðinn frumkvöðull í fjárfestingum. Svona getur þú endurtekið leikinn og á endanum dáíð sem rík manneskja. ■

Allt fyrir veisluna

Skreytingar
Borðbúnaður
Búningar
Tækjaleiga

PARTYBÚÐIN

Faxafeni 11 • Sími 534 0534

ávaxta karfan

Lalli töframaður

Eva Ruza

Afmælishátíð í Breidd á laugardag, 11. júní kl. 13-15

SAMANÍ!

600 ÁR

Jón Arnór og Baldur

Emmsjé Gauti

SIRKUS ÍSLANDS

Skannaðu kóðann og þú gætir unnið grill!

FÁÐU GEFINS FUGLAHÚS TIL AÐ SMÍÐA OG FALLEGT BLÓM Í POTTI ÚR ENDURUNNU PLASTI FRÁ PLASTPLAN

BYKO